

de Dukenburger

Info-magazine voor Dukenburg - 17^e jaargang nummer 3 - april 2024

Wethouder Tobias van Elferen

SPIN & WIN

Elke zaterdag in mei
van 12.00 - 16.00 uur

Draai aan het rad (op vertoon van je kassabon t.w.v. minimaal € 5,-) en maak kans op een **prijs naar keuze** uit de Dukenburg Prijzenkas(t)!

Meer informatie op winkelcentrumdukenburg.nl

WINKELCENTRUM
DUKENBURG
BRENGT
JE MEER

  @winkelcentrumdukenburg

**Wethouder Tobias van Elferen
over duurzaamheid en cultureel erfgoed**

8

**Briljanten huwelijk
Emile en Trudy Derwig**

6

Tip van Stip

15

**Riksja's in
Dukenburg en Lindenholt**

16

Scoutingkamp

30

Kamp Vught

22

Waalbrug

31

Dukenburg in stukjes

StAAD-special: pubquiz	34
Vrijheidssoep in Dukenburg	34
Kletsoppen festival	35
Toekomst Doekenborg ongewis	35
Buurten in de Ontmoetingskerk	36
Activiteiten Lindenberg Aldenhof	37
Nieuwe bomen in Weezenhof	37
Er gebeurt iets in Tolhuis	38
Programma bieb Zwanenveld	39
46° straat Lankforst vernieuwd	39
Cursussen AED Dukenburg	40
Collage van de stad	41
Stadslandbouw kop van Malden	41
Duukjes	42
Museum Kasteel Wijchen	42
Cool nu ook in Dukenburg	42

En verder:

Vanaf het begin	4
Mijn buurtje in Meijhorst	4
Column Toine van Bergen	6
240 kilogram zwerfvuil	7
In memoriam: Geert Elemans	10
Hippe Kip-terrein	10
Huisnaam	11
Column José Velzeboer	11
Dukenburg Groen	12
Onze grootste zangvogel	12
Beestjes in de bodem	13
Fotopagina lente	14
Stadspark Staddijk	14
Loop binnen bij Stip Dukenburg	15
Waar gebeurt: de Valckenaer	17
Column Peter Saras	17
In memoriam: Piet van Ewijk	18
Straat van de week: Teersdijk	18
Podium 1390	20
Theatergroep Alledaags	21
Column Jaap Mooi	21
Fotopagina's	24
'Kwiek' bewegen	24
Column Marije Klijnsma	26
Ingezonden brieven	26
Lezers over warmtenet	26
WijkMakerij Dukenburg	28
Wijkreporters Lankforst Tolhuis	29
Fotopagina scoutingkamp	30
Cultuur	32
Liften	32
Vordenloop	32
Toekomstzorg	33
Groendag 23 april	40
Gratis activiteiten Lindenberg	40
Clevers ijsbar	44
De Dukenburger verkrijgbaar bij	47
Colofon	47

VANAF HET BEGIN

Dukenburg is - op een enkele uitzondering na - gebouwd in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. In veel huizen wonen nog steeds de oorspronkelijke bewoners: mensen die hier kwamen meteen nadat het pand werd opgeleverd. In deze serie vertellen ze hoe het was en hoe het is veranderd. Deze keer het echtpaar Lejo in Meijhorst.

Mijn buurtje

Herfst 2023 en begin januari 2024 kwam er een natuurlijk einde aan het leven van twee Dukenburgse weduwen. Op hun dagelijkse wijkwandelingetjes ontmoetten zij elkaar regelmatig. Was het weer gunstig dan maakten ze een praatje en een grapje, om opgevrolijkt hun weg te vervolgen.

De ene dame had een hondje om uit te laten, de andere een rollator die ook gesmeerd moest lopen. Buren van beide dames werden tot ver na de respectieve uitvaarten aangesproken. Op straat, in het wijkcentrum, in de kerk(-tuin), bij de supermarkt. 'Waar zijn toch die twee vrouwen gebleven?' Waarna er een omschrijving volgde van hun uiterlijk. Goed gekleed en gekapt, met hondje en rollator. Flink doorstappend, fier rechtop. Beide vrouwen leken nog jaren mee te kunnen. Intussen zijn hun woningen bewoond door jonge mensen die ijverig klussen. Het buurtje in Dukenburg ondergaat een ongekende verjonging. Belangrijke reden om in de habitat van de twee bovengenoemde dames eens te kijken wie er nú het langst wonen en willen vertellen over toen en tegenwoordig: hoe het vandaag de dag voelt.

Bloemkoolwijk

Bovengenoemde dames op leeftijd liepen weliswaar rondjes, maar eigenlijk woonden ze in een *bloemkoolwijk*. Een buurtje dat is gebouwd in een bloemkool-/broccolivorm. Er is één toegangs- en uitweg met allerlei doodlopende vertakkingen. Aan zo'n *groentewijk* hartje Dukenburg vond dit wijkblad een echtpaar met een lang huwelijk op hun tijdlijn. De intussen opa en oma, die zich samen Lejo noemen, genieten als eerste bewoners sinds september 1975 van hun strategische 'bloemkool'-plek. Elke auto die in de wijk moe(s)t

zijn rijdt hier voorbij. Maar ook passeren er fietsers en voetgangers. Geen wonder dat de echtelieden door de jaren heen talloze burens zagen komen en gaan. Ons beperkend tot de rij van hun acht buurwoningen hebben er in ieder huis behalve dat van henzelf, meerdere gezinnen gewoond. In het begin was er een prima contact met vrijwel iedereen. Je zat allemaal in hetzelfde schuitje: starters, werkend, vrijetijdsbesteding, kinderen die vanwege hun leeftijd heel vaak samen speelden. Werd er in de zomer in één tuin een flink zwembad opgezet, dan mochten de buurkinderen meege-nieten. Werd er door wat grotere jeugd in een tentje in de achtertuin geslapen, dan speelde buurman Lejo naar hartenlust voor spook. Sint of Piet vertolken, geen enkel probleem. Elk feest werd buurtbreed door ouders en kinderen samen gevierd. Carnaval, de herdertjesmis in de Ontmoetingskerk, Sinterklaas, de jaarwis-seling. Had het gesneeuwd en lag er ijs op de watergangen, dan gingen de schaatsen onder.

Winters van weleer

Aha, schaatsen! Dat is Lejo's privégeschiedenis uit Nijmegen aan de andere kant van het kanaal. Door een botsing op het ijs van de ondergespoten tennisbaan aan de d'Almarasweg leerde ons burenechtpaar elkaar kennen. Hij was toen zeventien en zij een jaartje jonger. Maar de pijnlijke schaatsconfrontatie mondde uit in een gelukkig huwelijk. De oudste van hun drie kinderen werd in Hatert geboren, de beide andere zijn Dukenburgers. De sportieve paps schaatste later graag op het Wijchens ven of op de baantjes in ons eigen stadsdeel, met zijn ene dochter en twee zoons. Die in de winter zichzelf ook mateloos vermaakten bij het verzamelen van afgetuigde kerstbomen. Elke ingeleverde spar voor de kerstboomverbranding leverde een waardebonnetje op, te verzilveren in het winkelcentrum. De oudste zoon van Lejo, zijn broer en zus, verzamelden wel tweehonderd bomen in de achtertuin. Van de achterdeuren tot aan de tuinpoort, in een

stadstuin met de afmetingen van een reuzenpostzegel, dat wel. Moeder Lejo: 'Je moet er niet aan denken dat er toen op één of andere manier verlaat vuurwerk in terecht gekomen was.' Paps vult gniffelend aan: 'Dan hadden we hier wel een nieuw huis gehad.'

De zoons bezorgden in hun puberteit *de Zondagskrant*. Die werd in stapels in de voortuin afgeleverd om verder verspreid te worden. Maar meer dan eens kwamen er nieuwe Nederlanders aan de deur om te vragen of ze een exemplaar mochten meenemen. Met de jaarwisseling was de foaienpot zo goed gevuld dat de broers er leuke dingen van kochten. Hun attente beleefdheid was veel mensen opgevallen. Het zusje had een ander drukwerkbaantje: folders vouwen bij de uitgeverij. Ze verdiende vier gulden per uur, waarbij het haar opviel dat oudere jongens een tientje kregen ... voor het niets anders doen dan kijken naar haar werkende handen. Geen nood, ze stapte onverschrokken naar de directie en stelde voor om die jongens en haarzelf per gevouwen pak folders hetzelfde bedrag te betalen. Dochterlief liep ook binnen, hoor. Vader Lejo: 'En dan te bedenken dat de studie van elk kind mij later minstens een auto kostte.'

Achttien jaar

In de huizenrij aan de *bloemkoolstronk* komen professionele inbraken nauwelijks voor. Wel klom er ooit een kleine, dunne snottaap langs een regenpijp naar de verdieping om daar wat spulletjes van Lejo's kinderen te roven. In al die jaren hebben in twee huizen brandjes gewoed. Eentje in een schoorsteen en eentje in de keuken. Ook was er een wasmachine die overstroomde en ontdekt werd door Lejo en de buurman vanwege de waterval vanonder de voordeur. Ze bedachten zich geen moment en 'braken in' om erger te voorkomen. Natuurlijk help je je burens, zeker als ze niet thuis zijn en er zoiets gebeurt: Nimweegs naoberschap. Het

getroffen gezin vond het echter ietwat brutaal, die ingreep. Beter werd omgegaan met gevonden voorwerpen. Een meisjesarmbandje met naamplaatje werd opgegraven in de zandbak. Helaas was het meisje met broertje en ouders net verhuisd en het duurde onverwacht lang eer hun adres gevonden was. Zodoende kreeg het meisje haar armbandje terug op haar achttiende verjaardag. Een buurjongen werd ook op zijn achttiende verrast met een bandje. Het muzikale joch zong op de basisschool eens een hitje. Dat werd vastgelegd via een recorder en goed bewaard tot dé mijlpaal in zijn leven: achttien jaar. De buurjongen lag in een deuk bij het horen van zijn eigen kinderstemmetje.

Verhuizen

Uit voorgaand tekstblok blijkt maar weer dat de buurbanden – meer dan arm- en muziekbandjes – nog altijd bestaan. Ook met oude medebewoners uit Hatert en andere Nijmeegse stadsstraten, daarnaast met vroegere klasgenoten, onderhouden Lejo nog altijd contact. Ze hebben een mega netwerk aan familie, vrienden en bekenden. Dus op de vraag 'Gaan jullie op korte termijn verhuizen?' komt het antwoord: 'Nou nee, liever niet. Als het zo ver zou komen dan zou het Wijchen worden, dichtbij het station. Zodat we daar dan gemakkelijk de trein kunnen nemen naar onze kinderen en kleinkinderen elders in ons land.' Echtgenoot

Lejo vult aan: 'Zolang we hier kunnen traplopen is dit adres prima. Toen we hier als gezin woonden paste het huis als een handschoen, nu is het wel te groot. Maar dan nog. Vanuit Dukenburg ben je zo buiten in de vennen, de bossen en langs het water.'

Met de kleinste kleinkinderen bezochten opa en oma Lejo onlangs het vernieuwde terrein van *de Groene heuvels*. Het vakantiepark is enorm opgeknapt en er zijn voor kinderen uitgebreide speelvoorzieningen, echt leuk. Per 1 maart is er een andere naam in gebruik: *Broeckhuys*.

Tenslotte ventileren Lejo: 'Het nieuwe Nijmegen in de Waalsprong doet ons denken aan Amsterdam, alles op elkaar gepropt. Oké, er zijn wel gezellige terrasjes in de winkelstraat.' Kort door de bocht voldoet de Dukenburger nieuwbouw van een halve eeuw geleden nog altijd aan de wensen van het echtpaar Lejo. Het grootste verschil met de beginjaren is het gegeven dat tegenwoordig ieder voor zich leeft. Niet alleen in Dukenburg, maar op veel meer plaatsen in het land.

Wilt u ook meedoen aan deze serie? Stuur dan een mailtje naar info@denukenburger.nl.

Tekst: Hette Morriën

Foto's: collectie echtpaar Lejo

Fotobewerking: Jacqueline van den Boom

Verzet, toen en nu

Over een paar weken herdenken we weer de Tweede Wereldoorlog, de bezetting van Nederland, het verzet daartegen en de bevrijding. De discriminatie, uitschakeling en vernietiging van hele bevolkingsgroepen. Verhalen hoorde ik jaren geleden zelf van mijn moeder die tachtig jaar geleden met haar hele familie vanuit Noord-Limburg moest evacueren naar Drenthe. Mijn vader kon 's avonds niet meer thuiskomen van zijn werk; het front bevond zich precies ten zuiden van Mook waar hij toen woonde. Een half jaar lang verbleef hij bij een gast-vrije familie in de buurt van Utrecht. Zijn directe familie wist lange tijd niet waar hij was.

Ik ken de verhalen over mijn leraar klas-sieke talen op het Dominicuscollege in Nijmegen-West. Joe Russel, zijn verzets-naam was *Kobus*. Hij vermomde zich als vrouw om onder andere vervalste per-sonsbe wijzen te kunnen smokkelen in de regio Venray.

En zo zijn er toen veel dappere mensen geweest die op hun manier, soms met gevaar voor eigen leven, in actie kwamen om Joden en andere gediscrimineerde bevolkingsgroepen te helpen.

In Dukenburg stemde tijdens de laatste Tweede Kamerverkiezingen bijna drie op de tien kiezers op een partij die stelselma-tig hele bevolkingsgroepen discrimineert. Als we de zetelpeilingen van *Een Vandaag* mogen geloven wil nu landelijk zelfs een van de drie kiezers op deze partij stemmen. Wat zouden Joe Russel en mijn ouders hiervan gevonden hebben?

Toine van Bergen

(Foto: collectie auteur)

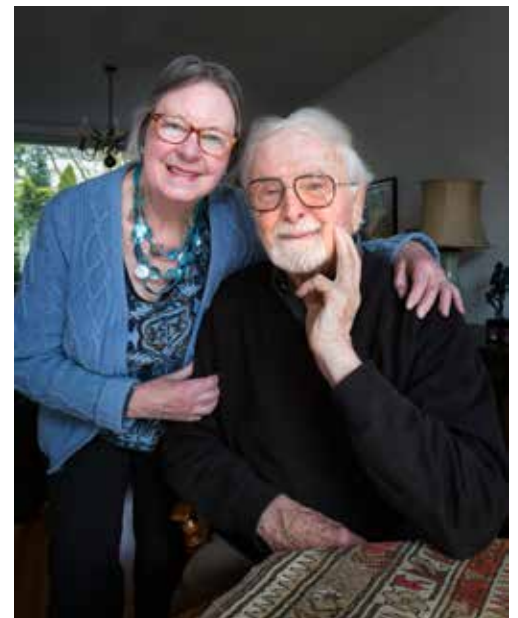
Briljanten huwelijk Trudy en Emile Derwig

Dat is een feest: 65 jaar getrouwd. Dit be-leefde in goede gezondheid en omringd door kinderen en hun nageslacht in het vroege voorjaar 2024 het echtpaar Derwig.

Het levensverhaal van Trudy en Emile Derwig laat zich niet even vangen in een foto-onder-schrift of in een DIS'je (*Dukenburg in Stuk-jes*). In hun lange huwelijksleven passeerde immers het hele scala aan vreugde en verdriet, zeker gezien hun respectabele leeftijd. Reken maar eens 80, 90 jaar terug in de geschiedenis. In hun huis in Lankforst wonen de jubilarissen al meer dan 55 jaar.

Alle reden voor burgemeester Hubert Bruls om in hoogsteigen persoon een enorme bos bloemen te gaan overhandigen. 'Wat een eer, welkom burgemeester', begroette het feest-paar het bezoek en zijn gevolg. De oud-bruide-gom Emile kwam eerder in dit wijkblad voor het voetlicht, met zijn mooie eigengemaakte schilderijen. Zijn echtgenote Trudy, de bruid-van-weleer, zingt al jaren als sopraan in het StAAD-gezelligheidskoor. Ze is zelden niet van de partij.

Behalve het prachtige boeket en aandacht voor het jubilerende paar, uitte burgemeester Bruls zijn felicitaties en heilwensen, terwijl taart en een drankje als toast op de toekomst klaarston-den in de huiskamer. Deze dag met een gouden randje scheen de winterzon uitbundig. Winter? Het was gewoon de eerste echt warme voor-jaarsdag met fors dubbele cijfers op de thermo-meter en in ontluikend groen uitbundig bloei-ende bloempjes. Dat was 65 jaar terug wel een ietsepietsie anders. Toen beleefde het jonge bruidspaar een gemiddelde, half bewolkte dag

bij een graadje of 5, 6 Celsius. Gelukkig bleef het droog en scheen de zon zes uur lang, waar-door het toch nog ruim tien graden werd. Het waaide licht en heel in de verte was het een tik-keltje mistig. De pasgetrouwden voelden zich uitermate gelukkig en de koning te rijk.

Alle ingrediënten voor mooie herinneringen aan hun persoonlijke hoogtepunt speelden mee in de tijd dat ook prins Albert van België trouwde met Paola Ruffo di Calabria, Barbie 'geboren' werd en er een Miss Bril-verkiezing Nederland plaatsvond. Heerlijk nostalgisch allemaal. En een echtverbintenis van 65 jaar. Kom daar nog eens om!

Tekst: Hette Morriën

Foto boven: Liliane Derwig

Foto onder: Jacqueline van den Boom

240 kilogram zwerfvuil

Ondanks de wisselvallige weersomstandigheden waren er op zaterdag 23 maart in heel Dukenburg groepjes mensen actief op de *Opschoondag 2024*. Als eersten die dag kwamen 's morgens om 10.00 uur vrijwilligers bijeen bij het Huis van Weezenhof in Weezenhof. Na een kop koffie ging men aan de slag in jammer genoeg druilerig weer.

In de regen in Weezenhof

Om half elf openden de deuren van wijkcentrum de Turf in Malvert om de vrijwilligers van koffie te voorzien. Een half uur later waren Zwanenveld en Tolhuis aan de beurt. De Zwanenvelders kregen bezoek van Gelderland-journalist Mitchel Suijkerbuijk die een mooi verslag voor de krant maakte. Het filmpje is op de website van *de Gelderlander* te zien. (Zoekfunctie: Grote schoonmaak in Dukenburg.) In Tolhuis was de start wat moeilijker nadat het alarm van het Kion-gebouw waar men verzamelde afging. In plaats van koffie met cake werd het 'politie met cake'. Toch werd er daarna zwerfvuil opgehaald maar helaas zonder een kop warme koffie.

Om 13.00 uur nam Aldenhof het stokje over vanaf de speelplaats van basisschool de Aldenhove. Met een kom lekkere soep was het voor de vrijwilligers, de *wijkhelden* tussen de buien door goed te doen. De mensen van Bewonersplatform Aldenhof zijn ervaringsdeskundigen die al meerdere jaren een zwerfvuilactie voor de wijk organiseren van de school.

Als laatste was Meijhorst aan zet, waar om 14.00 uur vanaf Wijkcentrum Dukenburg werd gestart.

Woensdagavond 27 maart was er een evaluatie. In een kleine groep werden de activiteiten besproken en wetenswaardigheden uitgewisseld. Voor de eerste keer op deze manier en de weersomstandigheden meegenomen was iedereen tevreden met het resultaat. De diverse groepjes in de wijken hadden ruim 240 kilogram aan zwerfvuil opgehaald. Ongeveer 35 zakken die door de Dar dezelfde dag nog overal opgehaald zijn.

Veiligheid

Bij de evaluatie kwam de veiligheid van de vrijwilligers nog ter sprake toen een van de deelnemers vertelde dat ze overwogen had een schuimmatras uit het riet van de vijver in Malvert te halen. Uiteindelijk 'toch maar niet'. Dit soort gevallen kan men beter via de *Meld&Herstellijn*-app melden. Dat kan ter plekke heel goed met deze app. Vermeld dan duidelijk in de tekst waar een en ander zich bevindt. De locatiebepaling is in groengebieden soms wat lastig. En stuur een foto mee. Ook dat kan in de app.

Ook zijn er gebieden waar de wijkhelden beter wegblijven, zoals de middenbermen en zijstro-

Pieter Pelser (links) en Hein Kneepkens

ken van wegen. Zeker als er kinderen meedoen zijn dat *no-go*-zones.

Lachgascilinders laten we liggen. Ga er niet mee slepen en zeker niet in de vuilniszak stoppen. Er zijn diverse branden in vuilniswagens ontstaan door deze cilinders. Dus deze direct melden met de *Meld&Herstellijn*-app. De Dar komt deze zo snel mogelijk ophalen.

Het hele jaar door

Wachten op de volgende zwerfvuilactie is overigens niet nodig. Iedereen kan wijkheld worden en zijn, aanmelden kan via de website van de Dar. Zwerfvuil weghalen kan je doen op de dagen en tijden dat het je het zelf uitkomt en dan natuurlijk ook bij droog weer. Samen met burens is ook leuk en wie weet komen daar samen weer nieuwe initiatieven uit voort.

Op het eind van de evaluatieavond bedankte opbouwwerker Pieter Pelser van Bindkracht10 organisator Hein Kneepkens nog even met een leuk dingetje, een zwerfkei.

Meer informatie over *Dukenburg Schoon* op de Facebookpagina www.facebook.com/Dukenburgschoon of via: dukenburg-schoon@outlook.com bij Hein Kneepkens. Aanmelden als wijkheld kan via www.wijk-helden.nl.

Tekst: Peter Saras

Foto's: Lex Leenaars (in de regen en stokken), Hein Kneepkens (bij Winkelcentrum Meijhorst) en Peter Saras (Hein kreeg een zwerfsteen)

Bij Winkelcentrum Meijhorst

Wethouder Tobias van Elferen

‘Nijmegenaren wonen in een van de mooiste steden op aarde’

‘In Nijmegen komt er een gemeentelijk warmtebedrijf.’ Dat zegt wethouder Tobias van Elferen. Hiermee hoopt hij de onrust rond de tarieven voor een warmtenet weg te nemen. Er is geen plek voor Vattenfall en Eneco.

Van Elferen heeft veel ervaring in de Nijmeegse politiek. Hij was twaalf jaar raadslid voor D66, waarvan vier jaar als fractievoorzitter. Sinds 2022 is hij wethouder. Hij heeft een hele diverse portefeuille: duurzaamheid (energie en milieu), cultureel erfgoed, digitalisering en

ICT, personeel en organisatie en financiën. We ondervragen hem over duurzaamheid en cultureel erfgoed.

Afscheid van aardgas

Nederland gaat van het aardgas af en Nijmegen wil voorop lopen. Dukenburg is het eerste stadsdeel dat aan de beurt is. Het krijgt een warmtenet dat vanaf de ARN in Weurt via Lindenholt wordt aangelegd. De gekleurde Talisflats in Zwanenveld en de Valckenaerflats van Woonwaarts in Lankforst-Noord zijn als eerste aan de beurt (behalve de hoge flat in Lankforst 56° straat). Zij moeten gerenoveerd worden en krijgen meteen een aansluiting op een tijdelijk warmtenet. Het water wordt de eerste jaren verwarmd in nieuwe gasgestookte ketels tussen de flats. Minstens zeventig procent van de huurders moet hiermee akkoord zijn.

‘Talis en Woonwaarts hebben voor dertig jaar afspraken gemaakt’, vertelt Van Elferen. ‘De vaste kosten blijven gelijk. De variabele kosten worden vijftien procent lager dan het gemiddelde gastarief. Om deze warmtelevering mogelijk te maken is een nieuw bedrijf opgericht bestaande uit ARN en Firan, een dochteronderneming van Alliander. Deze samenwerking zorgt ervoor dat de benodigde installaties en warmtevoorzieningen professioneel worden geregeld.’

Zeventig procent

Bij Woonwaarts werd de vereiste zeventig procent instemming snel gehaald. Bij Talis duurde dit langer. Er ontstond commotie. (Zie ook de ingezonden brieven op bladzijdes 26 en 27 – red.) Van Elferen: ‘Dit kwam doordat er flyers werden verspreid met onjuiste informatie. Het beeld werd geschetst alsof er sprake was van koppelverkoop: dat de hele renovatie niet door zou gaan als het warmtenet werd afgewezen. Dat was niet het geval!’ Inmiddels is ook bij Talis de zeventig procent gehaald.

Warmtebedrijf

In Amsterdam en Rotterdam zijn al veel woningen aangesloten op een warmtenet. Ook hier was beloofd dat het vaste tarief niet omhoog zou gaan, maar dat gebeurde wel. Om die reden heeft de verantwoordelijke wethouder in Den Haag eenzelfde, grootschalig project geschrapt. Er is echter een groot verschil meldt Van Elferen: ‘In deze steden is het warmtenet in handen van particuliere bedrijven: Eneco en

Wethouder Tobias van Elferen in 't Groene Huis van Tuincentrum Lindenholt

Vattenfall. In Nijmegen komt er een gemeentelijk warmtebedrijf. Dat geeft diezelfde garantie van min vijftien procent. We zorgen dat een meerderheid in publieke handen is, minimaal 61 maar misschien wel honderd procent.'

In Nijmegen-Noord heeft Vattenfall het bestaande warmtenet in handen. Als het aan de gemeente ligt gaat dit over naar het nieuwe publieke bedrijf.

Huiseigenaren

Veel huiseigenaren hebben geen idee wat hen te wachten staat. Moeten zij twintig-, dertig- of misschien wel veertigduizend euro investeren om hun woning te isoleren en over te gaan op het warmtenet? Van Elferen: 'Er is nu subsidie. Het kost op dit moment echt veel minder om mee te doen: vier- tot vijfduizend euro. Elke zeven tot tien jaar moet de huidige verwarmingsketel vervangen worden. Er is ook nog jaarlijks onderhoud nodig. Een warmtewisselaar die dadelijk in deze woningen komt werkt veel eenvoudiger. Die kan decennia mee. Hij is ook nog eens veel betrouwbaarder. Vroeg of laat komt het moment dat de netbeheerder gaat zeggen: binnen tien jaar gaat uw gasleiding uit de grond. Als mensen dan pas instappen zijn ze veel meer geld kwijt.'

Overlast door bedrijven

Op Oost- en Westkanaaldijk staan relatief veel vervuilende bedrijven. Eén belangrijke is gesloten: de asfaltcentrale aan de Energieweg. De gemeente praat regelmatig over de bedrijfsoverlast met inwoners van Kinderdorp Neerbosch, Neerbosch-Oost, Hees, Heseveld, Biezen, Nijmegen-Noord en Weurt. 'Lindenholt zit daar historisch niet bij', zegt Van Elferen, 'maar wanneer daartoe behoefte is zijn ze van harte welkom. Voor mij gaat het erom dat ik in gesprek blijf met mensen die zich er zorgen over maken. We hebben recent discussie gehad over waar je meetpunten gaat plaatsen. In Lindenholt zijn die er. Eén ligt vlak tegen de A73 aan en we gaan dus nu tijdelijke meetpunten plaatsen langs de IJpenbroekweg. Tegelijkertijd worden we op stikstofdioxide steeds strenger. Dat is echt een stof die hoort bij autoverkeer. Daarnaast is er het geluid van verkeer. We hebben daar heel veel aandacht voor. Geur is ook een onderwerp dat de aandacht vraagt. Er is de afgelopen jaren nieuw geuronderzoek gedaan om die emissies goed in kaart te brengen. We gaan daar opnieuw beleid op vaststellen. Tegelijkertijd: juist bij geluid en geur loop je tegen een enorme handicap aan, omdat het heel moeilijk is om als overheid het goede te doen. Het is nu eenmaal zo dat wat voor de één een hele lekkere geur is, door de ander als heel vies wordt ervaren.'

'Vroeg of laat komt het moment dat de netbeheerder gaat zeggen: binnen tien jaar gaat uw gasleiding uit de grond. Als mensen dan pas instappen zijn ze veel meer geld kwijt.'

Goederenvervoer

De milieuoverlast van auto's vermindert, onder andere omdat er steeds meer op elektriciteit rijden. In 2025 worden de binnenstad, Hof van Holland en Heijendaal *zero-emissiezones*. Vanaf uiterlijk 2030 mogen daar alleen nog emissievrije bestel- en vrachtauto's komen. De marktkooplui roeren zich. Ze wenden zich tot wethouder Cilia Daemen, die hierover gaat.

Een andere bron van milieuoverlast is de scheepvaart. Van Elferen: 'Wij gaan niet over wat er op het water gebeurt, maar we lobbyen daar wel voortdurend op. Ik zit in de landelijke stuurgroep voor het schone-lucht-akkoord. Daarin zitten maar drie wethouders, de gedeputeerde en staatssecretaris. Het is een klein clubje en als ik binnenkom zeggen ze nog net niet: o, daar heb je die van de binnenvaart! Daar gaat het ook echt over: hoe krijg je de schepen schoner? Dat gaat grofweg op twee manieren: of schonere motoren of emissieloos varen, dus met batterijpakketten of waterstof. Dat laatste is echt nog toekomstmuziek, moet ik eerlijk zeggen. Maar in Nijmegen werken we wel aan zero-emissie-binnenvaart samen met ENGIE, BCTN en andere partners. De batterijpakketten voor de binnenvaart worden nu snel ontwikkeld, maar je kunt er geloof ik nog maar tachtig kilometer mee varen. Ook geldt per 1 juli van dit jaar in heel Nederland een ontgasverbod, dus dan mag je nergens meer varende ontgassen. Maar we hebben onvoldoende ontgassingsinstallaties. Naast die ene in Nederland zijn er op korte termijn nog dertig nodig.'

Cultureel erfgoed

Wethouder Tobias van Elferen is zeer uitgesproken over het belang van cultuurhistorie en erfgoed in de gemeente. Hij benadrukt dat cultuurhistorie veel omvat, zowel het beschermen en aanwijzen van monumenten als het beleefbaar maken van cultureel erfgoed. Als wethouder is hij regelmatig in gesprek met erfgoedorganisaties over concrete projecten, zoals het ondersteunen van de St. Stevenskerk en het immaterieel erfgoed van carnavalsverenigingen. Hij legt uit dat de gemeente een rol heeft in het ondersteunen van zowel culturele instellingen als kunstenaars. Van Elferen: 'Daarnaast heeft de gemeente vier grote erfgoedthema's: de Romeinen, de Middeleeuwen (inclusief gebroeders Van Limborgh), de Tweede Wereldoorlog en de wederopbouw en de strategische ligging van de stad. (Deze laatste gaat bijvoorbeeld over verdedigingswerken.) Deze thema's vormen een overkoepelend thema van Nijmegen als stad aan de Waal.'

Van Elferen benadrukt dat er een nieuwe visie is vastgesteld om het cultureel erfgoed beter beleefbaar te maken: 'Er zijn veel verhalen in de stad, maar deze worden nog te weinig verteld. En we willen nieuwe doelgroepen bereiken. Nijmegenaren wonen in een van de mooiste steden op aarde. Het is belangrijk om de oude verhalen meer te vertellen. En het moet veranderen van passief een verhaal aanhoren naar een beleving van het verhaal maken, waardoor het betekenis krijgt voor de bezoeker. Vorig jaar was zangeres Lakshmi in het *Huis van de Nijmeegse geschiedenis*. Ze is mateloos populair bij de jeugd. Zij had onderzoek gedaan naar hoe mensen in een verpauperde Benedenstad onder elkaar leefden, maar ook hoe dat een hele hechte gemeenschap was. Die verhalen heeft ze opgehaald, opgetekend en er een boek van gemaakt. De Mariënburghkapel was helemaal vol met een nieuwe doelgroep: veel jongeren. Ook ouderen die zich allemaal afvroegen: "Wacht even, wie is Lakshmi en wie zijn al die jongeren hier?" Dat wil ik ook heel graag lostrekken. Ik pleit ervoor om ook de historische verhalen van andere wijken, zoals Dukenburg en Lindenholt, meer zichtbaar te maken. Ik vind dat er tot nu toe onvoldoende aandacht is besteed aan het invoelbaar maken van deze verhalen.'

Na afloop van het gesprek loopt Van Elferen naar 't *Groene Huis* van Tuincentrum Lindenholt. Daar zijn allerlei producten te koop die niet belastend zijn voor het milieu. Hij laat zich voorlichten over dit nieuw initiatief.

**Tekst: René van Berlo en Gerard van Bruggen
Foto's: Jacqueline van den Boom**

IN MEMORIAM

Geert Elemans

mijn agenda herinnert mij:
felicitteer de jarige Geert Elemans!
ik trek mijn loopschoenen aan
met hem in mijn gedachten
ren ik richting de Hatertse Vennen
de plekken opzoeken
waar ik hem zag zwaaiend
of fotograferend staan
de wandelaar met hond,
de fietser met een helm op
zien we niet meer
over het Dukenburgse groen
Staddijk en Vennen waken
de man van Groene Daken
heeft dit huis van de wereld verlaten
en voorgoed op het dak
van eeuwigheid geklommen

Qader Shafiq

(Foto: Peter Saras)

Rechts de Hippe Kip, links de Teersdijk

Hippe Kip-terrein

Geen uitbreiding van woonwagencentrum (wel elders) en geen garagebedrijven

Op het terrein tussen de Teersdijk en de Van Rosenburgweg, waar nu nog boerderij de Hippe Kip staat, komen toch geen garagebedrijven.

Het plan van de gemeente Nijmegen wordt ingetrokken na overleg met de provincie Gelderland en de stichting Das en Boom. Ook het woonwagencentrum kan op deze plek niet de vurig gewenste uitbreiding realiseren.

Dassen en tiny houses

In het bosgebied tussen crematorium Waalstede en de Van Rosenburgweg leven diverse dassenfamilies. Er waren voor de nabije toekomst drie verschillende plannen met het gebied. Allereerst de met de bewoners van het woonwagencentrum overeengekomen uitbreiding. Daarnaast de bouw van nieuwe woningen (experimentele *tiny houses*). Daarover kun je meer op internet lezen via deze link: asterixhouses.nl/tiny-houses-in-nijmegen. En ten slotte dus de bouw van garagebedrijven op het Hippe Kip-terrein. Het gezegde *drie is teveel* blijkt hier nu van toepassing te zijn.

Het laatstgenoemde terrein blijkt een belangrijk gebied te zijn voor de dassen, die daar

onder andere regenwormen en ander voedsel kunnen vinden. Bouwen daar tast hun leefgebied te veel aan, waardoor ze in hun voortbestaan bedreigd worden.

Woonwagencentrum

De woonwagengewoners hadden nu juist graag daar hun uitbreidingsplannen gerealiseerd gezien. Dat is op zichzelf wel te begrijpen, want de uitbreiding zal nu hoogstwaarschijnlijk gerealiseerd worden in het bosgebied achter de huidige woonchalets. Daarvoor moeten bomen gekapt worden. Op de bodem daar is enkele tientallen jaren geleden, voordat er bos begon te groeien, nog een extra leeflaag aangelegd omdat de grond daaronder vervuild is geraakt door een illegale stort van nota bene de gemeente Nijmegen zelf in de jaren tachtig van de vorige eeuw. Deze is door bewoners gefilmd en nog steeds op twee filmpjes op internet te zien. Ze staan op YouTube. Ze heten *Stort verontreinigde grond Teersdijk Nijmegen* deel 1 en deel 2. Justitie heeft jaren later een onderzoek ingesteld en geconcludeerd dat de overtredingen niet vervolgd konden worden omdat ze verjaard zouden zijn.

Tekst en foto: Toine van Bergen

Huisnaam

In eerdere *Dukenburgers* was er een tijdje de rubriek *Huizenamen*. Het is niet zo dat de redactie alle woningen voorzien van een naam in woord en beeld bracht, er waren andere ont-

wikkelingen die voorrang kregen. Totdat, toen de blaadjes begonnen te vallen afgelopen jaar, een wandelaar met de tip kwam: 'Ik zag een klassiek huis met de naam *De Eekhoorn*,

ga er op af!' De bewoners stuurden zelf een mooie foto waarop het schild met de naam te zien valt. Navraag of de vernoeming naar dat prachtige diertje in de natuur één speciale eekhoorn betreft, leverde het antwoord op dat er binnenshuis gekozen moest worden uit *De Koolmees* of *De Eekhoorn*, toepasselijke, klassieke namen. Het harige snelheidsbeestje won het van de vrolijke gevederde Frans. Rond het huis dat de naam van de winnaar kreeg komen veel meer vogels, land- en waterdieren voor. Het hele scala waarvan alle *Dukenburgers* ook dichtbij huis kunnen genieten. Eekhoortjes, buizerds, vosjes, reigers, in de donkere uurtjes de uil. Niet te vergeten de eenden, ganzen en zwanen. Aan deze rand van Nijmegen leven we als het ware in een groene dieren tuin. Zelfs de wildere faunavarianten, zoals de bever en de das, laten hun sporen na. Vergeet ook de rode rivierkreeft niet en verwilderde schildpadjes uit thuisaquaria. Alleen de wolf, die is slechts één keer gesignaleerd in Weezenhof, alweer jaren geleden. Hoewel onlangs een 'grote boze wolf' in Aldenhof op Facebook terecht kwam. Dit bleek een Saarlooswolfhond te zijn, met een baasje en een goed tehuis.

Tekst: Hette Morriën. Foto: Saskia de Jong

Collecteren

Een prima manier om je eigen wijk te leren kennen is rondgaan met een collectebus. Je ontdekt eindelijk waar de straten nummer zus en nummer zoveel liggen en krijgt de kans je buurtgenoten te leren kennen. De directe burens durven natuurlijk geen nee te zeggen als je met je vriendelijkste lach op hun deurtmat staat. Al pratend (over het weer, de formatie of wat de pot schaft vandaag) worden portemonnees en spaarpotten omgekieperd voor munten of het grovere geschut van een ineengevouwen briefje. Af en toe word ik naar binnen gevraagd voor een uitgebreide praatje hier en de bezichtiging van een uitbouw daar. In de minder bekende straten ontmoet ik opvallend veel dichte deuren (met soms verdekt opgesteld zo'n fel aanslaande hond) en stickers met 'GEEN COLLECTES'. Ik snap ergens wel dat mensen hiervoor kiezen, aardig is het niet voor de vrijwillige bedelaar die een collectant in wezen is. *Plak die sticker dan op het tuinhok zodat ik niet eerst voor nop het pad af hoeft te lopen!* Maar er is ook veel enthousiasme: van 'oh wat leuk', 'wat goed dat je dit doet' en 'succes nog vandaag' tot de vraag 'kun je alsjeblieft terugkomen want ik heb nu geen contanten.' Ik heb men-

sen stap voor stap uitgelegd hoe te betalen via QR-code en een ontsnapte huispoes weer naar binnen geholpen. De bedankjes daarvoor zijn de rest van de route met me meegelopen. Een enkeling reageert onvriendelijk helaas, zoals bij een huis met kluisachtige voordeur. Een sticker met alle soorten verkoop waarvoor aanbellen hier verboden is, doet me aarzelen. Overtreding kost 25 euro... Ik waag het toch en een sportschooltype doet open, ziet mij met m'n bus en wijst dan naar de sticker.

Nieuwe columniste

*José Velzeboer is de nieuwe columniste in de *Dukenburger*. José heeft 33 jaar bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) en zijn voorgangers gewerkt. Ze was onder andere schrijfster voor het personeelsblad van Hogeschool Gelderland en daarna redacteur voor het studenten- en personeelsblad van de HAN. De jaren daarna werkte ze als eindredacteur voor diverse interne communicatiemediën van de HAN en schreef jarenlang een vaste column in een ervan. Ook was ze taalcoach voor anderstalige studenten. José woont ongeveer dertig jaar in Weezenhof.*

'Ik vraag alleen een bijdrage voor een goed doel, ik verkoop niks', probeer ik. Hij ziet dat anders en zegt dat ik hem dus 'eigenlijk' 25 euro schuldig ben. 'Dat dacht ik niet', zeg ik en maak rechtsomkeert.

Ook zonder zijn geld bleek ik een leuk bedrag te hebben opgehaald voor het Reumafonds. Bedankt mensen!

José Velzeboer (Foto: collectie auteur)

Kauw

Gaai

Onze grootste zangvogel: de kraai

Het zal je maar gezegd worden: zingen als een valse kraai; met kleren die je niet staan zie je eruit als een bonte kraai; een enkele kraai dicht in je buurt brengt ongeluk. En dat over vogels die niet alleen intelligent zijn maar die ook over een groot aanpassingsvermogen beschikken.

Om daarvoor in de stemming te komen is het aardig om op YouTube het filmpje over ekster Molly en hond Peggy te bekijken (jeugdjournaal YouTube peggyandmolly). Vooral het geblaf van Molly is indrukwekkend.

Ekster

Blaffende eksters kom je niet zoveel tegen. Schel roepende kraaiachtigen wel. In Dukenburg zie je overal eksters, een soort kraai die je gemakkelijk herkent. Zwarte kop, wit lichaam, lange zwarte staart en een glanzend verenkleed. Ze bouwen een rond nest hoog boven in de bomen. Het nest is opgebouwd uit takjes, modder, stukjes plastic en wat de vogels zoal in de buurt kunnen vinden. In het nest is het warm en droog, met veertjes en haren zodat de jongen het zo comfortabel mogelijk hebben.

Kauw

Kauwen zijn wat kleinere kraaiachtigen. Je herkent ze vooral aan hun blauwgrijze ogen en hun wat lichtere achterhoofd. Als kauwen een geschikte partner hebben gevonden blijven ze een leven lang bij elkaar. Ook aan hun familie en aan de woonplaats is een kauw trouw. Als een familie een geschikte woonomgeving heeft gevonden kunnen ze daar jaren blijven.

Ekster

Op de Hatertseweg, in de buurt van het winkelcentrum, zie je daar een mooi voorbeeld van. Waarschijnlijk zijn de schoorstenen en dakranden daar voor kauwen heel aantrekkelijk. Ze scharrelen daar in ieder geval al jaren rond en ruimen al rond pikkend heel wat rotzooi op.

Gaai

Gaaien (die vroeger de meer exotische naam Vlaamse gaai droegen) zie je wat meer in een omgeving met bomen. Ze houden veel van eikels. Let maar eens op: als er in de tuin geen eik staat maar je vindt wel eikels, is de kans groot dat er een gaai langs is geweest. Als een gaai eikels vindt propt hij ze in zijn wangen om ze op een geschikt plekje te verstoppen, bijvoorbeeld in jouw tuin. Voor slechte dagen heeft hij dan een leuke voorraadkast. Er zijn genoeg eikels die hij vergeet. Daarmee zorgt de vogel ervoor dat eiken zich vermeerderen. Net als alle kraaiachtigen eten gaaien behalve eikels ook vooral insecten en alles wat ze zoal aan eetbaars kunnen vinden.

Zwarte kraai

Indrukwekkend, met een spanwijdte van wel een meter, is de zwarte kraai een bekende verschijning. Glanzend zwart, een zwarte snavel, met veertjes die tot op de snavel komen. Daaraan is de zwarte kraai te onderscheiden van de roek.

Behalve zwarte kraaien vind je in Nederland hier en daar nog bonte kraaien. Erg bont zijn ze niet: kop, vleugels en staart zijn net zo zwart als hun neven en nichten de zwarte kraaien, maar de romp is licht van kleur. Je ziet ze rond het Lauwersmeer en op Vlieland, maar ook daar zijn ze zeldzaam.

Roek

Een roek lijkt sterk op de zwarte kraai. Door het ontbreken van veertjes aan het begin van de snavel lijkt de snavel wat langer.

Raaf

Tot slot de raaf, een vogel die tot ieders verbeelding spreekt. Met een rond ijzeren brilletje op staat hij in menig kinderboek. Dat brilletje toont aan hoe intelligent de drager is en dat klopt ook: raven zijn – net als alle kraaiachtigen – goed in staat om zich aan te passen aan de leefomstandigheden. Ze zijn wel groot en hebben een uitgestrekt leefgebied nodig. Dat is in een volgebouwd land als het onze lastig te vinden. Daarom vind je raven vooral in het oosten van Nederland.

Tekst: Els Warringa

**Foto gaai: Piet Munsterman. Foto kauw: Jan van Straaten. Beiden van Saxifraga
Foto ekster: Dion Art, wikimedia**

Beestjes in de bodem

De bodem zit vol leven, van microscopisch kleine organismen tot grotere zoogdieren. Bodemdieren zijn erg belangrijk voor het gezond houden van de bodem. Ze eten resten op van dode planten en dieren. De resten die de bodemdiertjes niet kunnen gebruiken, worden door schimmels en bacteriën afgebroken tot voedingsstoffen voor planten.

Gratis tuinonderhoud

Goede tuiniers weten dat de bodem allesbehalve een dooie boel is. Een gezonde bodem barst van het leven. Met niet alleen regenwormen en insecten, maar ook een verbijsterende hoeveelheid bacteriën, schimmels en andere micro-organismen.

Een goede, gezonde bodem helpt bij het vasthouden van water, doordat er door al dat leven veel ruimte ontstaat om het water op te vangen. Regenwormen zijn daar bijvoorbeeld heel nut-

Larve van een meikever

tig voor. Ze maken met hun gewoel en gegrave de bodem luchtig en zo mengen ze de aarde. Kreeftachtige diertjes als pissebedden, *recyclen* plantaardig materiaal. Een gezonde bodem zorgt ook voor het opslaan van koolstof, gaat hittestress tegen en vormt een natuurlijke plaagbestrijding. Mieren vangen insecten en ruimen dode diertjes in de tuin op. Lieveheersbeestjes en andere kevertjes storten zich op bladluizen en verschillende wantsen eten schadelijke spintmijten.

Door het gezond houden van de bodem zorgen bodemdieren ervoor dat wij de grond kunnen gebruiken om voedsel op te verbouwen. De meeste beestjes die we als bodemdieren zien zijn niet echt aaibaar te noemen. Maar ze zijn dus wél heel belangrijk voor (het leven in) de tuin. De tuinbodem is een leefgebied waarin

Miljoenpoot

vele organismen leven die ook je tuin onderhouden. En dat helemaal voor niets. Des te meer reden om zeer terughoudend te zijn met gif. Of liever nog, gebruik het niet! Al deze bodemdiertjes samen zijn uitermate nuttig. En bestrijding met, al dan niet biologische, middelen, tast op zijn minst een radertje aan in dit vernuftige systeem.

Biodiversiteit

Biodiversiteit betekent variatie van verschillende levensvormen, zoals verschillende planten, dieren, bacteriën en schimmels. Ruim *een kwart* van de biodiversiteit op aarde leeft onder je voeten, in de grond. Die zie je dus niet. Die levensvormen in de bodem zijn ook vaak heel klein, zoals bacteriën, schimmels, springstaarten, mijten en aaltjes. Andere levensvormen zijn weer een stuk groter, zoals pissebedden, miljoenpoten, regenwormen, muizen en mollen.

Elk van die groepen heeft vaak weer verschillende soorten. Zo zijn er 37 soorten pissebedden en 25 soorten regenwormen bekend in Nederland. Allemaal leven ze in de bodem. Bodemdieren zijn onder te verdelen in tien hoofdgroepen: regenwormen, naaktslakken, huisjesslakken, spinnen (de kleinsten worden niet langer dan een millimeter), pissebedden, miljoenpoten, duizendpoten, kevers, mieren en mollen.

Bacteriën en schimmels

In een gezonde bodem vind je veel bacteriën en schimmels: allebei ongeveer 10.000 kilo per hectare (twee voetbalvelden groot). De eencellige bacteriën zijn zoals bekend superklein, zo klein dat er wel 250.000 tot 500.000 in de punt aan het einde van deze zin passen. Ze zijn ook superbelangrijk. Ze behoren tot de belangrijkste ontbinders op de aarde. Alleen

schimmels breken meer af. Bacteriën ontbinden dode planten en dieren en eten daardoor stikstof, koolstof en andere voedingsstoffen. Deze komen vrij als de bacterie wordt opgegeten of op een andere manier aan zijn einde komt.

Schimmels zijn groter dan bacteriën, maar meestal net zo onzichtbaar als bacteriën. Er zijn meer dan 100.000 verschillende schimmels bekend. Deskundigen denken dat er nog een miljoen ontdekt moeten worden. Bijna alle planten werken ondergronds samen met schimmels. Schimmels nemen mineralen op uit de bodem en staan die af aan een plant. In ruil daarvoor krijgen ze suikers van de plant voor hun eigen voeding.

Vogelvoer

We hebben het nog niet gehad over (tuin-) vogels. Want in de praktijk zijn veel van deze bodemdiertjes ook gewoon vogelvoer. Reden temeer om rekening te houden met het bodemleven in je tuin. Want de merel die vaste gast is in je tuin kan in het broedseizoen heel slecht zonder regenwormen. En jonge spreeuwen, die we de laatste tijd helaas steeds minder zien, kunnen niet goed zonder de larven van de langpootmug: de zogenaamde emelten. Zanglijsters komen langs wanneer er slakken te halen zijn. En vlakbij het bos is er kans dat de groene specht langskomt, als mieren kans krijgen zich in je tuin te vestigen. Maar zelf vogelvoer aanbieden kan natuurlijk altijd, ook als je al een hele gezonde natuurlijke bodem hebt.

Tekst: René Koene

Foto larve: Frits Brink

Overige foto's: Ab H. Baas

Springstaartje

Lente in Stadspark Staddijk
Foto's: Lex Leenaars

Vlnr. Germa Bongers, Rob van der Horst en Carolien Scholten

‘Zit je ergens mee? Loop gewoon binnen’

Op 14 maart bestond Stip tien jaar. Deze organisatie zit in heel Nijmegen, ook in Dukenburg. Waarvoor staat Stip? Wat kan zij voor de inwoners betekenen?

We spreken met Germa Bongers, coördinator, Carolien Scholten, werkbegeleider, en Rob van der Horst, vrijwilliger, allen werkzaam in Dukenburg.

‘In een Stip kun je allerlei vragen stellen. Bijvoorbeeld over brieven en formulieren. En over wonen, geld, zorg en opvoeding. Of we helpen je met een idee’, meldt Stip in een folder.

‘Stip is een voorziening in de wijk voor buurtbewoners’, licht Germa toe. ‘We bieden individuele informatie en advies, maar er zijn ook collectieve activiteiten, bijvoorbeeld *Soepje doen*.’

Er is een *Taalcafé* waar mensen Nederlands kunnen leren. Dat kan overigens ook in Bibliotheek Zwanenveld.

‘Stip wordt gedraaid voor en door bewoners’, vertelt Carolien. ‘Er zijn bijvoorbeeld gepensioneerden actief geworden. Afspraken zijn niet nodig. Je kunt zo binnenlopen.’

‘Het is belangrijk dat heel veel door en voor bewoners is’, vindt Rob. ‘Mensen voelen zich vertrouwd. Er zijn mensen die niet mee kunnen komen in de digitale wereld. Berichten en regelingen zijn vaak ingewikkeld.’

Germa: ‘Ouderen laten soms voorzieningen liggen omdat ze niet weten waarop ze aanspraak kunnen maken. Stip is voor alle vragen waar mensen wat van willen weten, bijvoorbeeld sporten of vrijwilligerswerk. Stip is een

open inloop, een beginpunt. Als wij het antwoord niet weten, weten we waar het wel te krijgen is. Stip Dukenburg kreeg vorig jaar ruim 5000 vragen. In heel Nijmegen waren dat er meer dan 30.000.’

Veel vragen gingen over praktische zaken als het busabonnement voor 65-pussers of het regelen van een DigiD. Ook zijn veel vragen gesteld over regelingen voor mensen met een laag inkomen, ziekte en zorg.

Stip is ook een ontmoetingsplek. ‘Veel mensen zijn eenzaam’, meldt Rob. ‘Veel ouderen zijn niet meer actief. Ze kunnen bij de Stip terecht voor koffie en thee. Hierdoor wekken we vertrouwen bij bewoners.’

Mensen komen niet altijd uit zichzelf. Ze worden ook doorverwezen door de gemeente of werkers in de wijk, bijvoorbeeld opbouwwerkers, jongerenwerkers en huisartsenpraktijken. ‘We zijn op zoek naar manieren om iedereen te bereiken’, meldt Carolien. ‘Bijvoorbeeld informatie over regelingen in *de Dukenburger*.’ Met ingang van dit nummer verschijnt de rubriek *Tip van Stip*.

Stip zit in Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39. Ze is geopend van maandag tot en met vrijdag van 9.30 tot 12.00 uur en op dinsdag van 13.30 tot 16.00 uur. Bellen kan ook: (024) 350 20 00, elke werkdag van 9.00 tot 17.00 uur.

‘Zit je ergens mee? loop gewoon binnen’, zegt Carolien tot slot.

Tekst: René van Berlo

Foto: Jacqueline van den Boom

Pieter van Zomeren van de formulierenbrigade helpt een bewoner

Belastingaangifte

Verplicht of niet?

Je bent verplicht om aangifte te doen als je een brief krijgt van de belastingdienst waarin staat dat je aangifte moet doen. Meestal moet dit voor 1 mei.

Lukt dat niet op tijd? Geen probleem, je kunt gemakkelijk uitstel aanvragen door te bellen naar 0800-0543. Houd je BSN-nummer bij de hand als je belt.

Als je geen brief hebt gehad dan ben je niet verplicht om aangifte te doen, maar je kunt natuurlijk wel kijken of je geld terug kunt krijgen.

Geld terug?

Of je geld terug kunt krijgen is afhankelijk van je persoonlijke omstandigheden, inkomen en onkosten.

In een aantal situaties is het altijd goed om na te kijken of je geld terug kunt krijgen:

- Als je ziektekosten hebt gehad die niet vergoed werden
- In het jaar dat je voor het eerst AOW ontvangt
- Als je AOW ontvangt aangevuld met een klein pensioentje
- Als je werkt en kinderen hebt jonger dan 12 jaar.

Aangifte kun je over de vijf afgelopen jaar doen, dus in 2024 nog over 2019 tot en met 2023.

Hulp nodig?

Als je een goed inkomen of vermogen hebt dan kun je terecht bij een belastingadviseur. Kun je dat niet betalen dan kun je terecht bij Bindkracht10 voor gratis hulp. Ben je ouder dan 55 jaar en is het lastig om naar een spreekuur te komen? Dan kun je hulp aan huis krijgen van Sterker, zij vragen een kleine onkostenvergoeding.

Wil je meer informatie of een afspraak maken, kom dan gerust langs bij de Stip of bel de Stiplijn: (024) 350 20 00.

Tekst en foto: Stip Dukenburg

Riksja's in Lindenholt en Dukenburg: plezier voor drie

Jan van Boekholt en Ineke Meijer

Stel je voor: een zonnige dag, de wind speelt met je haren terwijl je door de straten en al het groen van Lindenholt en Dukenburg zoekt. En dat allemaal zonder zelf te hoeven trappen!

Dit is geen droomscenario uit een feelgood-film, maar realiteit dankzij twee initiatiefnemers: Jan van Boekholt van *Fietsen-Alle-Jaren-Nijmegen* en Ineke Meijer van *de Broederrij*. Samen zetten zij zich in als riksja-piloten om bewoners die minder mobiel zijn of simpelweg een opkikker nodig hebben een onvergetelijke ervaring te bezorgen.

Het begin van een mooi avontuur

Ineke: 'Ik kwam op het idee door een meneer in de buurt. Die had zijn vader in het zorgcentrum *de Griffioen*. Deze man had onwijs van het ritje genoten. Ik kende hier een buurtgenoot Fred, die ook erg eenzaam was en oorspronkelijk uit Indonesië kwam en bij wie het idee van een riksja-rijden allemaal nostalgische gevoelens opwekte. Zo is bij mij toen het idee ontstaan en heb ik met Jan contact opgenomen. Die had al ervaring met het riksja-project in Nijmegen en zo is het hier naar Dukenburg en Lindenholt gekomen.'

Jan: 'Het project komt oorspronkelijk uit Denemarken en is sinds 2015 ook in Nijmegen. Dit was de eerste stad in Nederland waar het riksja-project gestart is en nu al in zo'n 25 andere steden in Nederland. Maar allereerst ging het erom dat er een riksja gekocht moest worden. Daar moest wel geld voor komen. Nou, we hebben contact gehad met de Postcodeloterij en samen met het wijkbudget van Linden-

holt Dukenburg konden wij de aankoop doen en zijn we sinds vorig jaar actief gaan rijden voor een aantal instellingen hier in de stadsdelen.'

Mensen genieten écht

Het concept is simpel maar o zo effectief: mensen genieten gewoonweg. Ineke: 'Ze beginnen misschien sceptisch ("Moet ik daar echt op gaan zitten?"), maar eindigen altijd met een grote glimlach en wapperende haren. Voor veel ouderen of mensen met lichte dementie brengt zo'n ritje hen terug naar goede oude tijden – alsof ze weer even jong zijn. Het kan gaan om simpele dingen zoals herinneringen aan kamperen, de straat waar ze vroeger woonden of gewoonweg genieten van de natuur rondom Nijmegen. Wanneer ze gaan zitten, zwaaien ze naar iedereen die we tegenkomen en wordt er ook weer spontaan teruggezwaaid!'

Het leuke is dus dat dit plezier *driedubbel* terugkomt; niet alleen voor de passagier, maar ook voor toevallige voorbijgangers én uiteraard onze stoere piloot achter het stuur.

- **Herinneringen ophalen:** Vooral bij passagiers met lichte dementie komen prachtige verhalen los over vroeger – 'Het lijkt wel of we naar de camping gaan!'
- **Voor iedere leeftijd:** Je hoeft geen bodybuilder te zijn om piloot te worden; de riksja's zijn elektrisch aangedreven.
- **Sociaal uitje:** Ook mantelzorgers vinden een ritje fantastisch; samen herinneringen ophalen of gewoon genieten van het moment.

Mantelzorgers

Mantelzorgers kunnen hun naasten verrassen met deze uitstapjes, waardoor zowel zij als degene voor wie zij zorgen even kunnen ontsnappen aan hun dagelijkse routine. Het biedt hen daarnaast ook een kans om samen nieuwe herinneringen te creëren. Ineke: 'Er zijn ook heel veel mantelzorgers die gewoon meegaan en voor hun vader of moeder gewoon een ritje aanvragen en zeggen: "Kom pap, we gaan vandaag lekker fietsen." En dan is het zo mooi om te ervaren hoe er wordt genoten van het ritje. Zo hebben we ook een keer een ouder echtpaar, dat zoveel jaren getrouwd was en waarvan een van hen dementerend was, mogen rondrijden. Tegelijk fietste de hele familie gewoon gezellig mee. Dat was echt een feestje.'

Vrijwilligers gezocht

'Nu zijn we hard op zoek naar meer piloten om dit prachtinitiatief draaiende te houden – want laten we eerlijk zijn, wie wil er nu niet kapitein zijn van zo'n schitterend schip op wielen? En het mooie is, iedere inwoner van Nijmegen kan gratis meegenieten van deze ritjes. Wat er van deze piloten gevraagd wordt is om een paar keer in de maand een rit te maken met de bewoners. Zo'n rit duurt afhankelijk van de wensen en ook dat gaat in overleg. In de praktijk hebben we voorbeelden dat na een half uur al de wens is om naar huis te gaan, maar er zijn ook voorbeelden van een veel langer traject met een tijdsduur van anderhalf uur. Dit alles gaat in overleg met de planning en de agenda's van de piloten.'

'Het gaat erom dat mensen kunnen genieten en even die frisse wind door hun haren kunnen voelen.'

Klinkt dit als muziek in je oren? Of ken je iemand die wel wat wind door de haren kan gebruiken? Aarzel dan niet om contact op te nemen.

Website: fietsenallejaren.nl/nijmegen.

E-mail: fietsenallejarennijmegen@gmail.com.

Tekst en foto's: Gerard van Bruggen

Waar gebeurd

Uit de geschiedenis van ruim 55 jaar Dukenburg

De Valckenaer

Toen Dukenburg de tekentafel ontgroeid was en na Aldenhof de ene na de andere wijk begon te groeien op doorleefde landgoedgrond, waren er voor de flatcomplexen in Weezenhof en Lankforst destijds moderne 'werk'namen bedacht.

Nou ja, eigenlijk één en dezelfde naam, namelijk *Hippe Hoogbouw*. Hip, voor de generaties ná de Boomers, betekent hypermodern: koel/trendig, om het in hip Dungleish uit te leggen. *Hippe Hoogbouw Weezenhof* is als aanduiding nog steeds lichtelijk in gebruik, maar *Hippe Hoogbouw Lankforst* vonden de eerste bewoners terecht knap verwarrend, denk ook maar aan de *Hippe Kip*, een kippenboerderij aan de Van Rosenburgweg 21.

De tijd en het tij zaten echter mee, want het Valkenaerplein (zonder -c) werd in 1988 omgedoopt in Steve Bikoplein. Officiële bronnen melden: 'Het Steve Bikoplein is een rotonde tussen de Nieuwe Dukenburgse-, de Van Schuylenburg- en de Van Apelterenweg. Dit verkeersplein had dus eerder de naam Valkenaerplein.' De gemeente Nijmegen wilde de toeschouwer laten stilstaan (de automobilist om voorrang te verlenen) bij het recht op vrijheid, emancipatie van bevolkingsgroepen en democratie, waarvoor Steve Biko in zijn thuisland Zuid-Afrika zijn nek uitstak.* Besloten werd buitenlandse helden zoals Steve of zorgelijke zustersteden - denk aan Gaziantep - in

de Nijmeegse publieke ruimte te vernoemen. Toen dus de naam Valkenaerplein verviel, zag een Gelderse 'ridder' uit het bewonerscollectief van het Valckenaercomplex (met -ck) de kans schoon om de voor Dukenburg historische familienaam te veroveren. Uitgerekend voor de plek waar eens het hoofdgebouw van het landgoed heeft gestaan en de Valckenaertjes hun leven leidden.

Deze bewoner van het eerste uur in de vorige eeuw, van wie al een Platz in Berlijns centrum-wijk Mitte zijn doopnaam draagt, promoveerde in de jaren negentig in bijeenkomst en vergadering de naam *de Valckenaer* zo vasthoudend dat men deze titel omarmde als visitekaartje voor het Lankforster hoogbouwcomplex. Als cadeautje van bouw- en ontwikkelbedrijf Ballast Nedam voor de verbouwingsopdracht aan het Valckenaercomplex, werd de naam in felrode neonletters zwierig aan de gevel van één van de hogere buitenwanden geplaatst. Helaas raakte de verlichting in verval en genoot nog maar weinig bijval, maar de naam prijkt nog steeds dag in dag uit in hoger sferen langs de Van Apelterenweg. Gelukkig hebben we ook de foto nog.

*De gebroken fakkel op het grasveld van de rotonde herinnert aan de vrijheidsstrijder.

Tekst: Hette Morriën

Foto: Alexander van de Zand

'Rob vertelt...'

Een vrijdagmiddag in maart en weer een volle zaal in het wijkcentrum. De mensen van StAAD blijven verbazen met interessante gasten op hun StAAD-specials. Ditmaal was het oud-Gelderlander-journalist Rob Jaspers die tweemaal drie kwartier de zaal muistil aan het luisteren kreeg. Het ging over Nijmegen in het verleden, heden en de toekomst.

Rob bracht de onderwerpen neutraal, op zijn typische wijze. Een wijze die je, en dat geeft hij zelf ook aan, aan het denken zet. Zo kom je bewust of onbewust op de zorgen en problemen waarmee we nu te dealen hebben.

Dat we in Europa in oorlog zijn is een van die zorgen. Rob stond stil bij de tijdscapsule die onlangs gesloten was in het *brandgrens-project*. Hij heeft alles gelezen wat voor dit project is ingeleverd. Daarin gaven vooral jongeren aan bang te zijn voor oorlog, te geloven dat ze binnenkort zelf betrokken worden in een oorlog. Denk je door dan is de koppeling naar groeperingen die openlijk heulen met de dictator die verantwoordelijk is voor die oorlog vervolgens maar een kleine stap...

Rob begon de middag met de vragen wie de echte Nijmegenaar is en hoeveel echte Nijmegenaren er eigenlijk zijn. Na het afstrepen van diegenen die niet in Nijmegen geboren zijn, van wie de ouders niet hier geboren zijn en vervolgens de grootouders, aangetrouwden enzovoorts weg te strepen bleven er 2.000 over. Heel weinig dus. Dit is, met een beetje marge, makkelijk naar heel Nederland over te zetten door de punt twee plekken te verschuiven. Blijven er 200.000 over. Zelfs als we dit hoog afronden verdwijnen daarmee alle argumenten van populistische partijen en groepen. Mijn oma, zag ik op foto's, droeg ook een hoofddoek...

Zo zette Rob de opmerkelijke bezoekers aan het denken nog voor hij aan de eigenlijke onderwerpen toe kwam. Deze zijn overigens ook nog wel eens een column waard. De columns van Rob in *de Gelderlander* zijn vaak ook via sociale media te volgen en een aanrader. Doen dus.

Peter Saras

(Foto: Jacqueline van den Boom)

Vlnr. Jozef Wellen, Annie Wellen, Piet van Ewijk en Jo Hopman op de Teersdijk in Zwanenveld

In memoriam Piet van Ewijk

Op 6 maart jongstleden overleed Piet van Ewijk. Hij werd bijna 88 jaar. Heel zijn leven heeft Piet in Dukenburg gewoond. Hij is op 18 maart 1936 geboren. Hij is opgegroeid in een boerderij aan de Teersdijk. Daarna woonde hij in Aldenhof. De laatste jaren bracht hij door in de Meiberg. Piet was onder meer koster in de Ontmoetingskerk en actief voor de Klaasmarkt.

In de *Dukenburger* nummer 4 van mei 2013 trad Piet op in de serie *De straat van de week*. Samen met Jozef Wellen, Annie Wellen en Jo Hopman vertelde hij over het verleden van de Teersdijk. Als eerbetoon aan hem publiceren we dit verhaal opnieuw.

Redactie van de *Dukenburger*

Teersdijk

We hebben afgesproken in het Wijkcentrum Dukenburg in Meijhorst op een van de eerste zomerse dagen van het jaar. Aangeschoven zijn Jozef Wellen en zijn zus Annie, respectievelijk 65 en 71 jaar oud, Piet van Ewijk, 77 jaar, en Jo Hopman, 74 jaar.

De familie Wellen woonde in boerderij de *hippe kip*. Een gezin van negen kinderen. 'We verkochten eieren aan de deur, die klanten werden meestal geholpen door Anita, onze jongste zus, en haar verschijning was aanleiding voor een van de klanten haar een hippe kip te noemen. Toen er een paar dakpannen vervangen moesten worden, waren de zwarte pannen op en moesten we van pa de rooie pannen maar

gebruiken. Zonder dat-ie het wist hebben we toen die naam op het dak van de boerderij gelegd.'

Bijnamen had bijna iedereen. Piet: 'Soms wist je niet eens hun echte naam. De *Pruuk*, *Snuutje*, de *Trekmuts*.' Jozef: 'Ik had een buurjongen waar ik vaak kwam, dat was Peter-van-Theo-van-Piet-van-Koos. Zat de hele stamboom in.'

Het is nog maar 47 jaar geleden dat in 1966 de eerste heipaal in het stadsdeel Dukenburg in de wijk Aldenhof de grond in werd geslagen. Vóór die tijd was het een landbouwgebied met een tiental verspreide boerderijen.

Jozef: 'Keuterboeren hè, wat varkens, kippen, een paar koeien en wat landbouwgrond.' Die grond moest wijken voor de geplande nieuwbouw. Piet: 'Wij hadden een boerderij tegen-

over 't Hert, waar later Ted Felen is gaan wonen. Die bleef staan, maar wij moesten weg, alhoewel we veel liever gebleven waren. Wij zijn naar Aldenhof verhuisd. Waren daar een van de eerste bewoners. Wat was dat wennen, zoveel mensen en zó dicht op elkaar, terwijl we de ruimte gewend waren.'

Brand

Jo woonde op nummer 44, maar was enkele jaren daarvóór al verhuisd. Ook gedwongen, maar om een heel andere reden. 'De boerderij brandde tot de grond toe af in 1960. 's Zomers kookte mijn moeder altijd buiten op de deel. Daar aten we dan ook. Op zo'n mooie dag, ze was speklappen aan het bakken, sloeg de vlam in de pan. Er lag vlakbij geperst hooi dat slecht afgedekt was, en in een mum van tijd stond alles in lichterlaaie. Eerlijk gezegd kwam het mijn pa wel goed uit. Ik weet nog dat we overwogen of we moesten redden wat er nog te redden viel, of alles maar af laten branden. We waren verzekerd en de gemeente heeft ons uiteindelijk uitgekocht. We zijn daarna naar Velp bij Grave verhuisd. Er zijn later meer families die kant op gegaan. Mijn moeder zag er erg tegen op, maar het viel achteraf mee. Ikzelf vond het ook wel prima, ik was net van school toen.'

Jozef: 'Mijn vader had min of meer gedwongen voor de kippenteelt gekozen. Hadden we dus eerst al land af moeten staan voor de nieuwbouw, toen aan een bottenkeet, waar

slachtafval werd verzameld voor een lijm-fabriek, wat ongelooflijk kon stinken, toen kwam het kamp en even later de aanleg van de snelweg, en elke keer moesten wij land inleveren. Natuurlijk waren wij niet blij met dat kamp. Daar zit niemand op te wachten in zijn achtertuin, maar overlast hebben we nooit gehad. We schrokken wel eens, als ze met een buks in de lucht schoten, en we zijn ook wel eens wat kippen kwijt geweest, maar last hebben we nooit gehad. Ikzelf had inmiddels MTS en HTS gedaan, maar werkte in eerste instantie bij de PTT. Niet te vergelijken met nu, al koffiedrinkend ging ik van de ene naar de andere afdeling, verveelde me een ongeluk en werd er moe van het nietsdoen. Toen ben ik een installatiebureau begonnen. Dat bedrijf heb ik vijf jaar geleden verkocht. Vlak voor de crisis, daar heb ik geluk mee gehad. Maar het bedrijf bestaat nog steeds, onder mijn naam, die hebben ze ook overgenomen.'

Piet komt uit een gezin van zeven kinderen. Zijn vader werkte ook nog bij de Boerenbond aan de Bottelstraat. Net als Jo gingen ze naar de lagere school aan de Dorpsstraat. In de stad kwamen ze maar zelden. Het was enerzijds een klein wereldje, maar ze hadden wel de ruimte. Piet: 'In mijn herinnering leek alles veel groter, was de Teersdijk een hele brede laan met grote bomen. Het was de ideale omgeving voor kinderen. Je hoefde nergens voor uit te kijken, je kon hutten bouwen, je overal verstoppen, er liepen kriskras paadjes door het hele landschap. Tijdens de oorlog was ik nog een kind. Een hele spannende tijd. Kan me nog heel goed voor de geest halen hoe de brug over het kanaal de lucht inging.' Jozef: 'Mijn vader bewaarde alles uit die tijd. Zitbanken uit vliegtuigen, granaten, parachutestof wat overal

voor hergebruikt werd, hij bemoeide zich ook weinig met ons. We hadden negen kinderen en het leek wel of bij hem eentje meer of minder niet uitmaakte. Wil je leren zwemmen? Dan wees pa naar een ondiepe sloot, spring daar maar eens in en zie om te beginnen maar hoe je eruit komt. Wij gingen in Alverna, waar ook mijn moeder vandaan kwam, naar de lagere school. Pa bemoeide zich daar verder niet mee. Er werd zorgeloos geleefd, ook wel eens ten onrechte, hoor. Er werd met insecticide gespoten, altijd onbeschermd, en een neef heeft daarna maanden met een gele kop rondgelopen; een boer vergiste zich ooit in de drinkbus, en in plaats van thee, nam-ie een slok vergif in. Morsdood.'

Stropen

Echte armoede heeft men nooit gekend, maar men probeerde op allerlei manieren het leven wat aangenamer te maken. Daarbij bleef men niet altijd binnen de grenzen van de wet. Stropen was een nationale hobby en ook vader Wellen had een bijverdienste. Jozef: 'Naast het boerderijwerk reed mijn vader in een vrachtwagen voor Wimke Peters; als hij zakken cement bij de haven moest laden, stapelde hij er een paar helemaal achterop, maakte een ommetje over de Teersdijk, remde en trok hard weer op, zodat de zakken eraf vielen voor eigen gebruik.' Jo: 'Het was net na de oorlog. Ik herkende de verschillende fluitsignalen van de treinen. Dus ook wanneer er een kolentrein aankwam. Die moesten altijd even stilstaan voor het rode licht. Dan konden we onze slag slaan. Dat ging goed tot ze bewaking instelden. Eén keer hadden ze per ongeluk een hele kolenwagon afgekoppeld. Dat was groot feest. Of die keer dat we in plaats van kolen, telefoonpalen aantroffen.' Met zichtbaar plezier

Jozef Wellen, Jo Hopman, Annie Wellen en Piet van Ewijk voor boerderij 't Hert aan de Teersdijk in Zwanenveld. Piet woonde hier in zijn jonge jaren tegenover. Deze foto stond op de voorpagina van de Dukenburger 4 van mei 2013.

wordt de ene na de andere anekdote opgeroepen. 'Vissen deden we met een oude rieten mand; de bodem eruit, daarvoor in de plaats spande je een jute zak, dan door de sloot waden en wanneer je iets voelde of zag, vaak een snoek of baars, dan die mand erover en zo probeerde je de vis eruit te scheppen. We hebben wel eens een duiker aan twee kanten afgesloten en helemaal leeggehaald.'

Verkeringen ontstonden op de kermis. Ander uitgaansvertier was er niet. Men ging dan op de fiets naar Weurt, Bemmelen, Wijchen, Ooy, elke plaats in de directe omgeving ging men af. Jo: 'Het was de perfecte plek om een meisje te versieren. Er werd behoorlijk gedronken, soms ook gevochten, en wanneer je 's nachts thuis kwam, waren er vaak gebakken eieren, worst of koude schotel.'

Annie en Jozef wonen inmiddels al jaren aan de Dennenstraat, Piet zoals gezegd in Aldenhof en Jo aan de Van Peltlaan. Enkele jaren geleden was er nog een reünie voor de oudbewoners van Dukenburg, waar het erg druk en gezellig was. Piet heeft die toen gemist. Een reden te meer om zo'n bijeenkomst weer eens te organiseren.

Tekst: Michiel van de Loo

Foto's: Jacqueline van den Boom

Het tolhuisje aan de Teersdijk in Tolhuis

PODIUM 1390

Quarteto Tangata

Zondag 17 maart trad in de **Zondagse Kamer** een kwartet enthousiaste muzikanten op. Dat was een geweldig succes. Had er een kunstschilder in de zaal gezeten, dan had die (m/v/x) tijdens het optreden van het Quarteto Tangata met kwast en verf een zeer sfeervol exotisch tafereel kunnen vastleggen. In deze Dukenburger moeten we het doen met woorden. Voor de kleur binnen de omlijsting van een Zuid-Amerikaanse en Portugese ambiance, zorgden vóór alles de vloeiende klanken uit de piano, de violen en de bandoneon van het kwartet. In het gastenboekje kwamen lovende woorden te staan. Enkele citaatjes: 'Het was geweldig, wat een kwaliteit', 'Balsem en vitamine voor de ziel! Herhaling graag', 'De emotie van de muzikanten die ze overbrengen via hun instrumenten, dát raakt je.'

Chayah en Elíse

Op het moment van verschijnen van deze Dukenburger hebben op zondagmiddag 14 april twee singer-songwriters Chayah en Elíse opgetreden. De Ierse folk artiest John Carrieff heeft Elíse daarbij begeleid. Hun muziek is een persoonlijke uitlaatklep die de singer-songwriters vertalen naar melancholische luisterliedjes. Instrumentale begeleiding komt voornamelijk uit de snaren van de gitaar en via de toetsen van de piano. Buitengewoon muzikaal en ze hebben de bezoekers van de **Zondagse Kamer** zeker weten te boeien.

Hou de namen van Chayah van Diemen en Elíse Bos uit Nijmegen in de toekomst goed in de gaten. Op onze Facebookpagina zijn al enkele fragmenten van deze beide jonge zangeressen te beluisteren.

Zomerreces en plannen komende periode

Na het concert op zondagmiddag 14 april is voor ons het zomerreces begonnen. In de maand mei hebben we momenteel nog niets geprogrammeerd. Na de zomer starten we dan weer in september. Wel hebben we al een aantal plannen voor na de zomerperiode en zijn druk met de voorbereidingen daarvan. Zo gaan we dit jaar vanuit **PODIUM1390** deelnemen aan de Vierdaagsefeesten. Op **donderdag 18 juli** komen we op

het **Stadseiland Veur-Lent** in een grote tent met een eigen programma.

Verder hebben we ondertussen vergaande plannen om op **zondag 15 september** in ons stadsdeel Dukenburg flink aan de weg te timmeren. We gebruiken als voorlopige werktitel **TOUR DE DUUK**. We willen op die zondag in en rondom een aantal locaties in Dukenburg op verschillende tijdstippen concerten organiseren. Het publiek kan dan een route volgen en telkens op een andere locatie een ander concert bijwonen. Idee is om dan 's avonds in 'onze' theaterzaal in de Lindenberg Aldenhof met een spectaculair optreden de dag af te sluiten.

Beide plannen worden de laatste tijd steeds concreter en we hebben dan ook goede hoop dat we het voor elkaar gaan krijgen.

Met zekerheid kunnen we wel alvast meedelen dat er op **27 oktober** weer een regulier concert in de Theaterzaal van Lindenberg Aldenhof geprogrammeerd staat. Dan komt **Pianoduo Elvi en Xin** voor ons optreden. Elvi (Kersten) en Xin (Li) spelen dan quatre mains op de vleugel. Beiden hebben bij ArteZ piano gestudeerd. Behalve klassieke quatre-mainswerken spelen zij ook bewerkingen van bekende stukken zoals bijvoorbeeld de Canon in D van Pachelbell. Ook hebben zij lichtere werken in hun repertoire zoals *Morning has broken*. Het belooft weer een onvergetelijk concert te worden. Er kunnen voor dit concert alvast kaarten gereserveerd worden via www.podium1390.nl.

Tekst: Harm Jan van der Veen en Hette Morriën
Foto Quarteto Tangata: Ama Mual
Overige foto's: collecties management artiesten

Scènes uit het gewone leven

Theatergroep Alledaags trad onlangs op in de Lindenberg Aldenhof. Ze doen dat regelmatig op verzoek van hulporganisaties uit Dukenburg en omgeving. Centraal thema is: misver-

standen en slechte communicatie. Een van de stukjes in de Lindenberg Aldenhof ging over een oude dame die dood wil omdat ze klaar is met het leven en de hulp in de huishouding die

daar geen raad mee weet. Daarna werd iemand uit het publiek gevraagd de communicatie op een andere manier na te spelen.

Het was mooi te merken dat bij sommige miscommunicaties die gespeeld werden er een rilling/zucht door het publiek ging. Van herkenning en soms afschuw. Aan het eind werden er vragen gesteld aan het publiek aan de hand van het uitgevoerde toneelstuk. Over hoe een en ander beter had gekund.

Medewerkers

De meeste spelers zijn medewerkers van Bindkracht10. Ook zij hebben weleens te maken met moeizame communicatie, bijvoorbeeld omdat je elkaars taal of cultuur niet kent. Of omdat iemand geldzorgen of een conflict met zijn burens heeft. Met theater zoeken ze antwoord op de vraag 'Hoe voer je verbindende gesprekken?' Met veel plezier werken ze aan scènes uit het gewone leven. Dat doen zij onder leiding van theatermaker Marion Cloosterman: 'Door ware interesse in de ander ontstaat verbinding.'

Voor meer informatie kijk op de website van Bindkracht 10 > projecten > theatergroep-alledaags.

Tekst: Jacqueline van den Boom en Toine van Bergen. Foto: Jacqueline van den Boom

Herinneringen

In deze tijd van herdenkingen, waarbij die van het bombardement van 22 februari 1944 de boventoon voert, denk ik terug aan de toenmalige verloofde van mijn buurmeisje: Piet Berkelaar. Hij was in die tijd agent bij de Nijmeegse Politie. Zijn naam komt voor in het bijzondere boek met de titel *Vorbij maar niet vergeten*, uitgegeven door het Nijmeegs comité van waakzaamheid tegen fascisme, Jan Driever en Marilou van der Heijden (ISBN: 90 6168 999 6), een zeer bijzondere uitgave met herinneringen van Nijmegenaren in de Tweede Wereldoorlog, Twee van die Nijmegenaren heb ik persoonlijk goed gekend, namelijk Jan Dekkers en Piet Berkelaar. Jan Dekkers was boekhandelaar en drukker. Hij was voor mij iemand die binnen de kerkgemeenschap van de gereformeerden een grote rol speelde. Dat gold ook voor Piet Berkelaar, agent bij de Nijmeegse Politie. Beiden zijn verraden en door de bezetter gearresteerd. Jan Dekkers werd afgevoerd naar de SD in Arnhem en gruwelijk gemarteld. Daarbij werd gedreigd ook zijn echtgenote op te halen. Dit was om

hem te dwingen te bekennen dat hij de drukker en verspreider was van verzetsbladen. Onder die druk bekende hij. Hij werd op 8 november 1943 via Vught afgevoerd naar een concentratiekamp. Politieagent Piet Berkelaar en collega's werd opgedragen om 's avonds op diverse adressen in Nijmegen Joden op te halen voor deportatie. Zij besloten om de mensen te waarschuwen dat de volgende avond het hun beurt was om opgehaald te worden. Door deze waarschuwing werd de volgende dag niemand aangetroffen. De autoriteiten vertrouwden dit niet. Ze stuurden een

foute agent mee die toen de groep verraden heeft, met diverse arrestaties als gevolg. Piet wist te ontsnappen doordat er een - nota bene foute - politieofficier bij hem aan de deur kwam en drie woorden sprak: 'Piet moet weg!' Zonder de tijd te nemen om zijn schoenen aan te trekken, ging Piet met een noodgang op de sokken er vandoor richting de Van Beethovenstraat, naar het huis van zijn verloofde. Op het moment dat hij daar aan kwam was ik als 7-jarige voor ons huis buiten aan het spelen, ik zag Piet aan komen rennen. Hij begon heel hard op de voordeur te bonzen en werd gelukkig snel binnengelaten. Ik ben direct naar huis gerend om het mijn ouders te vertellen. Zij legden onmiddellijk een hand op mijn mond om te zeggen: 'Mond houden en stil zijn.' Vlak daarna kwamen enkele Duitse soldaten met getrokken geweren de straat in. Gelukkig wisten ze niet dat Piets schoonouders daar woonden. Ze hebben hem niet gevonden. In deze tijd van opkomend ultrarechtse groepen dienen wij weer extra waakzaam te zijn. Hulde aan het voormalige Nijmeegs comité van waakzaamheid tegen fascisme.

Jaap Mooi (Foto: Gerie Sandmann)

‘Betaald met Joods geld...’

Nationaal Monument Kamp Vught

We zijn onderweg naar museum *Kamp Vught* wanneer we op de snelweg aan de kant moeten voor een rits donkere SUV's met blauwe flitsers en sirenes. Ze gaan rechtsaf richting Cromvoirt, de afslag die wij ook moeten hebben. Vlak voor onze eindbestemming staan nog een paar van deze voertuigen dwars op de weg.

Er was kennelijk weer een 'VIP' op weg naar de extra beveiligde gevangenis. Een *Extra Beveiligde Inrichting* of afgekort EBI. Vijftig meter rechts van de gevangenisingang ligt onze bestemming, *Nationaal Monument Kamp Vught*. Eigenlijk een herinneringscentrum bij het Nationaal Monument Kamp Vught dat iets verder in de bossen staat op de fusilladeplaats.

Binnen krijg je uitleg van een van de 130 vrijwilligers waar het museum op draait. Met een audiotour kan men in eigen tempo door het binnen- en buitenmuseum lopen. Om de expositieruimtes te bereiken komt men door de filmzaal met een doorlopende voorstelling. We vallen midden in de lopende film en zien en horen: 'Het kamp is in 1942 gebouwd door de

SS, betaald werd het met geld afgenomen van gedeporteerde Joden,'

Deze binnenkomer is al direct heftig en we zien dat bijna alle aanwezigen langer blijven zitten kijken en luisteren dan de normale tijdsduur van de film.

Concentratiekamp

De expositieruimtes bereiken we door een gang met glazen wand. Het zicht naar buiten laat de wachttorens, de kampgracht en de hoge prikkeldraadafzettingen zien zoals die rond heel het kamp stonden. De expositieruimte begon met de bouw in de zomermaanden van 1942 in de bossen nabij het strandbad *de IJzeren Man*. Geen gewone gevangenis maar een concentratiekamp. *Konzentrationslager Herzogenbusch* was de oorspronkelijk naam. Vanaf januari 1943 tot september 1944 werden hier 32.000 mensen gevangengehouden, tewerkgesteld. De gevangenen moesten, vaak slecht gekleed, vanaf station Vught lopen naar het kamp. Zeven seizoenen maar was het in gebruik, zeven seizoenen waarin ook 749 mensen stierven in het kamp.

Ontmenselijking

Basis van het nazisysteem in de concentratiekampen was de ontmenselijking. Alle persoonlijke spullen werden afgenomen, mannen werden kaalgeschoren, iedereen kreeg kampkleden (mannen gestreepte broek en jas, vrouwen een blauwe overall). En men kreeg een nummer. Kampkleding, klompen en een nummer, dat is wat er overbleef.

Het museum laat veel persoonlijke voorwerpen, documenten zien en opgetekende verhalen van ooggetuigen.

Niet alleen de bouw werd zo efficiënt mogelijk door de Duitsers gefinancierd, ook de lopende zaken mochten geen geld kosten, dus werden de gevangenen aan het werk gezet. Ook buiten het kamp, ook met gebruik van grote Nederlandse bedrijven. Zo was er het *Philips-Kommando* waar bijvoorbeeld radio-onderdelen voor het Duitse leger werden gemaakt. In de textielwerkplaats werden gevangenenkleding en bontmutsen gemaakt. Verder moesten er neergehaalde vliegtuigdelen gesloopt worden door het *Luftwaffekommando*. Zwaar werk waarbij de gevangenen met hun blote han-

Aankomst en ontmenselijking

Kaalgeschoren en voorzien van een nummer

Rode driehoek voor een verzetsstrijder

Joods monument

Achter op het terrein staat een monument voor bijna 1300 Joodse kinderen en hun begeleiders die in juni 1943 vanaf *Kamp Vught* onder valse voorwendselen op transport moesten. Via Westerbork ging de groep al snel door naar Sobibor waar ze kort na aankomst zijn vergast. Ook in de binnenexpositie is speciale aandacht hiervoor, op het buitenmonument staan alle namen.

Het nationaal monument op de fusilladeplaats

Buiten het herdenkingscentrum/museum kan men via een mooie wandeling door de bossen (ongeveer 2,5 kilometer) naar het *Nationaal Monument Kamp Vught*. In 1947 geopend door prinses Juliana. De panelen zijn na twee vernielingen in de jaren 90 van de vorige eeuw vernieuwd. De originele (en onherstelbare) panelen, vernieuwd in 1997, zijn bewaard gebleven en staan in het buitenmuseum. Op deze fusilladeplaats zijn in de laatste maanden van het kamp 329 voor de Duitsers gevaarlijke gevangenen doodgeschoten door Nederlandse SS'ers. Veelal verzetsmensen die uit heel het land werden aangevoerd.

den vliegtuigwrakken uit elkaar moesten halen. Bruikbare onderdelen gingen weer naar de Duitse oorlogsindustrie. Hiervoor legden de gevangenen in februari 1944 een spoorlijn aan. Al snel passeerden hier per maand 350 à 400 wagons met schroot. Later dat jaar werd de spoorverbinding door de Duitsers gebruikt om de laatste gevangenen te deporteren naar andere kampen.

Barak en crematorium

De route door het buitenmuseum begint met een grote maquette van het kamp. Met de audiotour krijg je uitleg waar de gebouwen voor dienden en wie waar gehuisvest werd. Even verder is een halve barak nagebouwd. Joden, studenten, gijzelaars, politieke gevangenen, Jehovah's Getuigen en zwarthandelaren werden hier met 240 personen samengeperst. In de wintermaanden een kachel, wassen in dertig minuten met alleen koud water en eenmaal in de week een douche. Zelfs het toilet ontbeerde iedere vorm van menselijke privacy.

240 bedden in één zaal

De nagebouwde slaapzaal met rijen driehoog stapelbedden en strozakken laat een diepe indruk achter. Er moest vanaf 's morgens heel vroeg de hele dag hard gewerkt worden. Een paar hompen brood die voor de hele dag waren kreeg men bij het ontbijt. Hoofdgerecht bij het avondeten was meestal iets dat op soep moest lijken en weinig voedingswaarde had. Het brood van de morgen, ook bedoeld voor in de soep, was dan meestal al op. Het regiem was streng en hard. Een voorbeeld daarvan is te zien in de nagebouwde gevangeniscel 115 en staat beschreven als het *bunkerdrama*. In de nacht van 15 op 16 januari 1944 stierven toen tien van de 74 gevangengehouden vrouwen, die door bewakers in één piepkleine cel waren opgesloten in de kampgevangenis. Samengeperst zonder ook maar enige bewegingsmogelijkheid moesten ze daar een avond en nacht doorbrengen.

In het kamp stierven 749 mensen, waarvan 329 geëxecuteerd op de fusilladeplaats. Net

Ovens voor het verbranden van lijken

als in de andere concentratiekampen werden de lijken verbrand. Eerst gebeurde dat in een mobiele crematoriumkar. Later werd een crematorium gebouwd met twee ovens.

Toen de geallieerden in de herfst 1944 het kamp binnenvielen was het leeg. Alle gevangenen waren overgebracht naar andere concentratiekampen. Het laatste transport ging naar Sachsenhausen en Ravensbrück. De meeste gevangenen kwamen nooit meer thuis.

In oktober 1944 is het kamp overgenomen door de binnenlandse strijdkrachten en werd het *Interneringskamp Vught*. Tot half januari 1949 werden verdachten van collaboratie, NSB'ers en Rijksduitsers hier gevangengehouden.

In 1951 werd Kamp Vught verbouwd tot *Woonoord Lunetten* waar Molukse KNIL-militairen gehuisvest werden. In 1992 zijn de barakken gesloopt (behalve barak 1) voor een nieuwe woonwijk.

Tekst en foto's: Peter Saras

Nationaal Monument Kamp Vught Lunettenlaan 600, Vught

Open van maandag tot en met vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur. Op zaterdag, zondag en feestdagen van 12.00 tot 17.00 uur. De oude barak 1B buiten het museum is open op woensdag-, zaterdag- en zondagmiddag. Atlantis 1B. Voor meer informatie: www.nmkampvught.nl, info@nmkampvught.nl en (073) 656 67 64.

'Kwiek' bewegen voor jongeren en ouderen

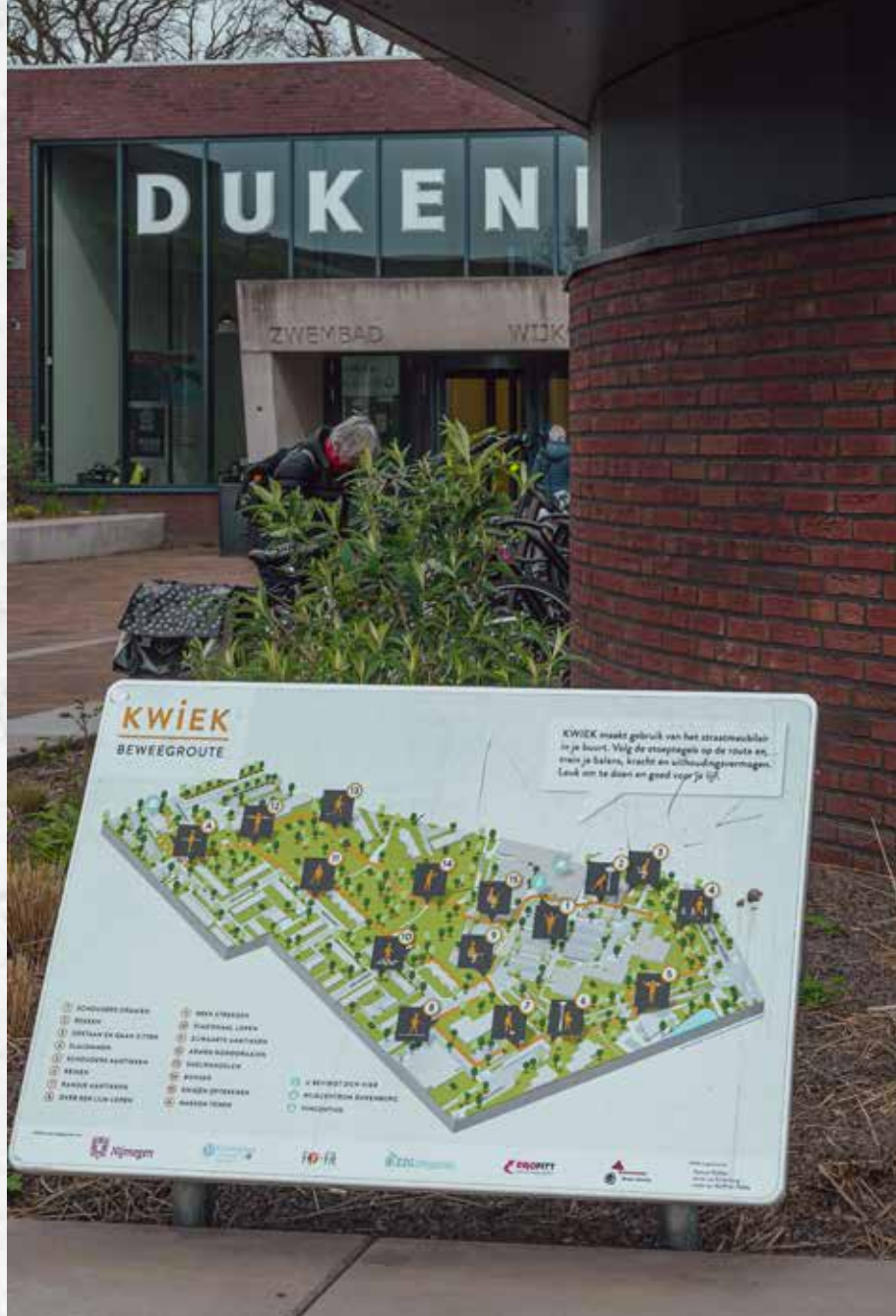
We worden in Nederland met z'n allen allemaal zwaarder. Oorzaak hiervan is ons ongezonde eetpatroon en 't gebrek aan voldoende beweging. Om hieraan tegemoet te komen, worden in Nederland op uitgebreide schaal in woonwijken beweegroutes gerealiseerd. Op deze beweegroutes kun je je coördinatie, kracht en conditie trainen. Je kunt zo'n route geheel of gedeeltelijk individueel of in groepsverband doorlopen.

De routes maken gebruik van het reeds aanwezige straatmeubilair en zijn volledig gratis. In Dukenburg bevinden zich twee beweegroutes: in Meijhorst en in Weezenhof. Informatieborden over de routes en 't gebruik ervan tref je aan bij Wijkcentrum Dukenburg in Meijhorst en naast de voordeur van de gymzaal achter de nieuwbouw van de Clauschool in Weezenhof.

Meer informatie over de Kwiek beweegroutes vind je op de volgende internetpagina's:

www.kwiekbeweegroute.nl
www.facebook.com/KWIEKbeweegroute
www.nijmegen.nl/diensten/sport

Tekst en foto's: Ferdi Notten

Af en toe stilstaan

Een moeder loopt met haar jonge dochter naar de winkel. Althans, dat probeert ze. Bij elk klein dingetje wat het meisje op de stoep ziet liggen staat ze stil. Wat zou het zijn? Een takje? Een poepje? Een dier? Wat kan je er mee? Is het gevaarlijk of vies? Kunnen we het meenemen? Alles is interessant en ze is vol aandacht. Zo komen ze natuurlijk nooit bij de winkel en er moet nog zoveel. Het roept vooral ergernis op bij de moeder. Ze heeft hier helemaal geen tijd voor.

Ik realiseer me hoe veel ik gehaast ergens naar op weg ben. Wat is er eigenlijk allemaal om mij heen te zien wat ik helemaal niet opmerk. Laatst nam ik even de tijd om in het bos te kijken naar de knoppen die uitkwamen. Bij elke boom en struik weer anders en in allemaal mooie kleuren. Prachtig.

Met opschieten kun je veel meer gedaan krijgen op een dag, maar ik vraag me wel eens af wat we daar uiteindelijk aan hebben. Wat levert al dat gehaast ons eigenlijk op? Wat is nu echt belangrijk in het leven? Soms kom je daar pas achter als je stilgezet wordt. Je bent om wat voor reden dan ook even 'uit de running', je rent even niet meer mee met de rest. Dat kan moeilijk zijn, want je ligt er een beetje uit. Maar wellicht geeft het ook een kans. Je kunt nadenken over wat er echt belangrijk is, zoals je relaties met de mensen om je heen. Ik gun iedereen om af en toe even een adempauze te nemen; stil te staan. Dat jonge meisje zou je inspiratiebron kunnen zijn: met aandacht kijken naar wie en wat er om je heen is en wat het voor je betekent, zonder haast.

Marije Klijnsma, kerkelijk werker
Protestantse Gemeente Nijmegen

Lezers over warmtenet hoogbouw

In het vorige nummer van *de Dukenburger* stonden twee artikelen over de plannen voor een warmtenet voor de gekleurde flats in Zwanenveld en de Valckenaerflats in Lankforst. Eén artikel was een analyse door de redactie. Daarnaast stond een reactie hierop van Talis en Woonwaarts, de betrokken woningcorporaties.

Om de plannen door te laten gaan is het wettelijk vereist dat minstens 70 procent van de bewoners hiermee instemt. Bij het verschijnen van het nummer was dit bij de Valckenaer van Woonwaarts het geval. Bij de gekleurde flats van Talis was de stemming nog niet gesloten.

GewoonNijmegen.Nu, de SP en de nieuwe partij 1Nijmegen verspreidden pamfletten waarin ze hun zorgen uitten over het warmtenet. GewoonNijmegen.Nu beschreef die ook in een advertentie in de vorige *Dukenburger*. Naar aanleiding van dit alles ontving de redactie verschillende ingezonden brieven. Het grootste deel hiervan staat hieronder afgedrukt.

Inmiddels is de stemming bij Talis gesloten. Ook hier ging meer dan 70 procent akkoord. De beide flatcomplexen krijgen dus (een voorloper van) een warmtenet. **De redactie**

Beroering in Lankforst

De aanleg van het warmtenet zorgt voor veel beroering in onze flats. Men voelt zich oneerlijk voorgelicht door het huisbezoek waarbij eigenlijk het mes op de keel werd gezet om akkoord te gaan met dit warmtenet, ook is bij lang niet iedereen verteld dat INWARMTE voor 30 jaar de enige aanbieder zou zijn, laat staan dat men duidelijk was over de gehanteerde prijzen.

Nu staan vele mensen met de rug tegen de muur onder wie ouderen die er weinig tot niets van begrijpen en allochtonen die onze taal niet of nauwelijks machtig zijn.

Een groot aantal bewoners wil nu ook zijn inschrijving bij het warmtenet terugdraaien. Echter er is veel meer aan de hand in de Valckenaer. Het complex is een tikkende tijdbom.

Wat is er nog meer aan de hand:

Er werd nooit gezegd dat de relingen aan de achterzijde zes tot acht weken verwijderd zouden blijven, deze worden opnieuw gespoten namelijk.

De voorzijden van de flat worden niet gerenoveerd, wat betekent dat de relingen er gehavend bij blijven hangen en de beglazing c.q. de kozijnen blijven tochten. Als antwoord werd gegeven, het glas voldoet aan de standaard en bij tocht duw je er een plaatje schuimplastic tegen aan. Dit heet bij Woonwaarts grootschalige renovatie.

Dan de tochtige gaten in de branddeuren met nietszeggende roosters.

Niks brandveiligheid, alleen een berg tocht die onder de huisdeuren door komt, energiekosten zijn voor de bewoners. Ook hier niets van renovatie.

Dan de spouwmuurisolatie aan de kopse kant van de flat, daar wordt niet eens naar gekeken terwijl dit geen overbodige luxe is .

Er wordt gesproken over energieklassen B, hoe kan dit als het zo tocht.

Dan de vuiligheid op straat nadat de vuilniswagen is geweest, het oud papier dat over de straat vliegt bij slecht weer, het ongedierte, ratten en muizen, dat vrij spel heeft, nergens wordt iets aan gedaan, niet door Woonwaarts en niet door de gemeente.

In de zomer kijk je uit over een vuilnisbelt, wat een park hoort te wezen, met mede als gevolg vele gevaarlijke verkeerssituaties.

De wethouder heb ik hierover geschreven en die stuurt het weer naar de wijkregisseur.

Het lijkt een kwestie van tijd dat men zelf het heft in handen neemt .

Volgens mij genoeg stof om hierover een artikel te maken of mag dit niet om wat heilige huisjes te beschermen .

Frank Franken, bewoner Valckenaer

Bedenkingen in Zwanenveld

Ik ben een van de bewoners van de hoogbouw Zwanenveld en heb dus met veel interesse uw artikel gelezen.

U heeft aan het einde van uw bericht aangegeven dat u in uw volgende nummer terugkomt op deze problematiek.

Misschien zou u hierin eens in kunnen gaan op het onderstaande;

- In uw tekst heeft u het over het nieuwe (stads-) verwarmingssysteem. De ontwerp- en uitvoeringsplannen worden nog uitgewerkt en zullen pas in het 1e kwartaal 2025 aan de raad worden voorgelegd. Te lezen in de brief aan de raad *Participatie- en communicatieplan warmtenet Zwanenveld en Lankforst-Noord* van 9 december 2023. We moeten nu over op een zogenaamde inloopoplossing. Waarbij

we gewoon naar de situatie van 12 jaar geleden teruggaan. Enig verschil met de oude blokverwarming is dat we nu alvast de afleveret krijgen. De centrale cv-ketel verbruikt ongeveer 12 procent meer gas dan de het totaalverbruik van het huidige gebruik door de bewoners. Dus voor het milieu hoeven wij het niet te doen.

- In de reactie wordt door Talis de uitspraak gedaan dat er in Nijmegen een andere situatie is, omdat de gemeente voor minstens 61 procent deelneemt als overheidspartij. Op dit moment is er nog geen enkel besluit genomen over rolneming van de gemeente. Dit kunt u nalezen in de raadsbrief *Stand van zaken rolneming gemeente publiek integraal warmtebedrijf* van 6 juni 2023.

* Een ander punt van zorg is de transparantie over het vaststellen van de 70 procent van bewoners die moeten instemmen.

Marian Maters, bewoonster gekleurde flat

Onrust en verbondenheid

Met veel plezier lees ik, al meer dan 25 jaar woonachtig in de Weezenhof de *Dukenburger*. Met name het informatieve verbindende karakter spreekt mij erg aan. Ook de achtergrondinformatie en de ontstaansgeschiedenis zijn leuke wetenswaardigheden die zorgen voor extra verbondenheid in de wijk.

Als projectontwikkelaar gaat mijn aandacht uit naar de transformatie en bouwactiviteiten binnen Dukenburg. Persoonlijk ben ik al 6 jaar betrokken bij de stedenbouwkundige ontwikkeling van Meijhorst 60^e straat. (...)

Met name de geschiedenis vastgelegd in de *Canon van Dukenburg* heeft, ook mij als geboren en getogen Nijmegenaar, veel verduidelijkt over de ontstaansgeschiedenis en de historie van Dukenburg. In dat kader hebben we op basis van beschikbare stukken ook de historie van het Grand Canal onderzocht. De conclusie was op zijn zachtst gezegd ontluisterend.

De laatste uitgave van de *Dukenburger* is in mijn ogen een trendbreuk met het beeld dat ik heb vanuit de voorgaande uitgaves. Met name de wijze waarop de ontwikkeling over de aanleg van een warmtenet wordt neergezet zorgt in mijn beleving voor meer onduidelijkheid.

Het was wellicht beter geweest om hier één artikel aan te wijden in plaats van twee waarbij het tweede artikel een reactie is op mogelijke onjuistheden in het eerste artikel. Op deze wijze ontstaat meer onrust in plaats

Blauwe en rode flats in Zwanenveld (Foto: René van Berlo)

van verbondenheid vanuit het belang voor de leefbaarheid en ontwikkeling van Dukenburg. Een belangrijke fase breekt aan om de uittocht, afbraak en vergrijzig van Dukenburg in een andere richting te buigen. Daar wordt door veel partijen hard aan gewerkt. Dukenburg heeft vanwege haar ruimte en hoeveelheid groen zoveel meer te bieden dan andere wijken aan de overkant van het kanaal. Door een erfenis vanuit de stedenbouwkundige visie uit de jaren 60 kan met de juiste aanpak en promotie Dukenburg een beter imago gaan krijgen.

Onbekend maakt onbemind. Iedereen buiten Dukenburg heeft een mening over Dukenburg, veelal niet gebaseerd op eigen ervaringen, die haaks staan op de beleving van inwoners van Dukenburg. De ruimte biedt mogelijkheden om van Dukenburg één integrale complete wijk te maken met bijbehorende voorzieningen en infrastructuur zonder dat je hiervoor het kanaal over hoeft. Juist die potentie en veelal verborgen kwaliteiten moeten aandacht gaan krijgen.

De paginagrote tendentieuze advertentie van de heer Eigenhuijsen van GewoonNijmegen. Nu draagt hier niet toe bij. De advertentie geeft een ongenueanceerd en verkeerd c.q. onjuist beeld over een belangrijk onderwerp, zijnde de noodzakelijke energietransitie. Naar mijn overtuiging past een dergelijke advertentie niet binnen het informatieve karakter van de *Dukenburger*. Hier heeft niemand wat aan, het vertraagt de besluitvorming en erger nog zet inwoners tegen elkaar op zonder inhoudelijke oplossingsgerichte discussie.

Beter zou zijn als de heer Eigenhuijsen een positieve bijdrage zou leveren in de geest van de *Dukenburger* door bijvoorbeeld een alternatieve oplossing te bieden op de noodzakelijke vernieuwingen en steeds hogere energierekeningen waar iedereen mee geconfronteerd wordt.

Naar mijn mening niet voor herhaling vatbaar.

Ir. R.R. (Roy) Albers

We hebben wat leuke nieuwtjes. Een wijk vol eetbaar groen krijgt vorm. We hebben wat leuke initiatieven van onze jongste bewoners ontdekt en we nodigen je graag uit voor onze huiskamerrestaurants met speciale aandacht voor een wijkdiner op 17 mei.

Voedselbosje Aldenhof

Op 23 februari gingen de schoppen en grondboren in de grond voor de aanleg van een mini voedselbosje in het vijverpark van Aldenhof. De gemeente Nijmegen ondersteunt het project via *Mijn Wijkplan* en kwam een kijkje nemen. In totaal zijn dertien fruitbomen en vijf tipi's met hoge en lage bessenstruiken geplaatst. Samen met Lydi en Angela van Bewonersplatform Aldenhof, stadsboer Jorian (tevens moestuincoach bij de basisschool de Aldenhove), wijkregisseur sociaal Anneke, enkele kinderen en vier paar handen van de WijkMakerij Dukenburg was de klus om 17.15 uur geklaard. Inmiddels is het groen aan de bomen en struiken al goed zichtbaar. Op dinsdagmiddag 23 april is de officiële opening, waarbij de bewoners en het college van gemeente Nijmegen aanwezig zullen zijn en met elkaar in gesprek kunnen gaan. Tevens wordt de nieuwe picknicktafel ingewijd met een hapje en drankje.

Patrick, Nicole en Arno van de gemeente Nijmegen kwamen 's ochtends een kijkje nemen

Maar wat is nu eigenlijk een voedselbosje? De verschillende hoogtes van de bomen, struiken, heesters en kruiden geven op den duur het bosachtige karakter. Ook de plaatsing van soorten ten opzichte van elkaar is belangrijk. Welke wortels en bladgroei vullen elkaar aan? Is er genoeg ruimte op de bodem voor eetbare wil-

de bloemen en de zaailingen van de bomen? De samenstelling van hoog naar laag geeft niet alleen fruit en vruchten aan bewoners. Het versterkt in vele opzichten ook alles wat daar groeit gedurende de jaren, zowel boven de grond, het blad en de vruchten als onder de grond, het wortelgestel en de miljarden schimmels. Als dit geheel zich goed ontwikkelt, communiceert alles aanvullend in groei met elkaar. Zo houdt het voedselbosje zichzelf in leven.

Mocht je zelf ook een voedselbosje of een biodiverse plantenstrook willen creëren in je wijk neem dan gerust contact met ons op via hallo@wijkmakerijdukenburg.nl of bel 06 27 12 53 86. We helpen je graag bij een volgende stap op weg naar een wijk vol eetbaar groen.

Natuurclub en Dierenverzorgingshut

Zeven enthousiaste kinderen uit Tolhuis hebben de handen ineengeslagen om iets te doen voor de natuur in hun buurt. De WijkMakerij had het genoeg om met Selina, Vienna en Fenna van de club te praten (van links naar rechts op de foto).

Waarom zijn jullie begonnen met de natuurclub? 'We zien veel plastic op straat liggen, en dat is gevaarlijk voor dieren. We willen de natuur helpen.'

Wat doen jullie allemaal? 'We doen van alles! Zo brengen we spinnen weer naar buiten, voeren we de vogels en gaan we bloemen planten rondom de bomen in de straat. Maar we willen nog veel meer doen, zoals meer bloemen en bomen planten. Ook proberen we mensen te laten denken aan de natuur en afval mee te nemen, en we gaan stenen beschilderen en verstoppen in de wijk!'

Hoe kan de WijkMakerij jullie helpen? 'Misschien kan de WijkMakerij met de gemeente gaan praten om meer prullenbakken neer te zetten. En als die er dan komen, willen wij ze graag leuker maken zodat mensen ze ook meer gaan gebruiken. Misschien kunnen we samen met de WijkMakerij ook kastjes of brievenbussen maken waar mensen hun ideeën kunnen delen. En insectenhôtels maken en geld inzamelen door statiegeldflessen te verzamelen. Daar kunnen we dan plantjes van kopen.'

Aan ideeën ontbreekt het de club niet. Twee van de leden zitten in de leerlingraden van de Dukendonck en de Montessorischool Lindenholt, waar ze van plan zijn om meer leerlingen te enthousiasmeren om mee te doen.

Vier andere natuurvrienden, Yunus, Bade, Rafaël en Anne, konden niet bij het interview zijn. Zij hebben supergoed geholpen bij de actie Dukenburg Schoon eind maart. En gaan door met het schoonhouden van de wijk. Op de foto zie je wijkhelden Yunus en Bade.

Van het een komt het ander. De WijkMakerij kreeg nog een natuurinitiatief van onze jongste inwoners op de radar. Anna, Jelle, Ise, Nienke, Mats en Neeltje hebben in de Weezenhof de *Dierenverzorgingshut* gebouwd. Ze komen één tot twee keer per week met zijn zevenen bij elkaar. Dan verzorgen ze de planten, onderhouden de hut en verzorgen de dieren. He-las kapt en snoeit de gemeente de hut. Daardoor is het nu erg kaal. Maar ze hebben het ook erg gezellig. Er is een moestuin naast de hut, waarvan ze groenten en planten die op de grond liggen meenemen en in hun tuin zetten of aan de slakken geven.

WijkMakerij Dukenburg wil graag meer leuke acties starten met kinderen, scholen en volwassenen die willen bijdragen aan een schone, groene en eetbare wijk. Wil je meedoen? Stuur dan een e-mail met je idee naar e-mailadres hallo@wijkmakerijdukenburg.nl.

Inspirerend wijkdiner op vrijdag 17 mei

De eerste huiskamerrestaurants zijn een succes volgens onze thuishokks, die inmiddels een paar gezellige dinertjes hebben georganiseerd. Ook zijn er al een aantal terugkerende gasten. We willen graag eind dit jaar tien huiskamerrestaurantjes hebben geopend. Wil je het eens uitproberen en de thuishokks leren kennen? Op vrijdag 17 mei pakken we eens wat groter uit. Dan koken we voor een grotere groep van maximaal 25 personen in de Talishuiskamer in Weezenhof. We leggen uit hoe je mee kunt doen met de huiskamerrestaurants en met andere projecten van de WijkMakerij, zoals Herbies & More en de plannen voor een klusbedrijf van en voor inwoners zelf. We vragen een kostendekkende eigen bijdrage (richtprijs 5 euro). Aanmelden bij hallo@wijkmakerijdukenburg.nl.

Afrikaans eten op 3 mei

En nog meer goed nieuws. Ook Anita opent haar deuren voor een huiskamerdiner. Op vrijdag 3 mei kun je Afrikaans eten bij Anita en Morri in Lankforst. Er is ruimte voor maximaal vijf personen. Bijdrage: 5 euro. Aanmelden bij hallo@wijkmakerijdukenburg.nl.

Lokaal aan tafel op 15 juni

Zaterdag 15 juni heropent Angela haar huiskamerrestaurant. Ze kookt met lokale biologische groenten. Ook Angela heeft vijf plekken. Bijdrage 8 euro. Aanmelden bij e-mailadres angela@wijkmakerijdukenburg.nl.

Aanmelden en nieuwsbrief

Wil je op de hoogte blijven van de ontwikkelingen en onze nieuwsbrief ontvangen? Heb je ook een idee dat je wilt inbrengen of meedoen met een van de activiteiten en projecten? Stuur dan een mailtje naar hallo@wijkmakerijdukenburg.nl.

Tekst en foto's: WijkMakerij Dukenburg en ouders van Yunus en Bade

Wijkreporters Tolhuis: Milan, Aeden en Siem

Wijkreporters Lankforst en Tolhuis leggen hun wijk vast in zes korte films

In maart startte in Dukenburg het filmproject *de Wijkreporters*. In dit filmproject gaan kinderen uit Tolhuis en Lankforst, gewapend met een camera en microfoon, op zoek naar de verhalen van hun eigen wijk, om deze vervolgens te verfilmen tot leuke wijkreportages.

Voordat de wijkreporters met de camera de straat op gaan, krijgen zij negen workshops waarin zij alles leren over filmen, interviewen, presenteren en monteren. Ook maken ze een korte stopmotion-film, krijgen ze acteerles en vragen ze tijdens straatinterviews de wijkbewoners het hemd van het lijf. De Wijkreporters is een project van Beeldenwereld. Dit is een Nijmeegse stichting die met haar creatieve mediaprojecten bij wil dragen aan een leefbare maatschappij waarin iedereen vanuit een gelijke en sterke basis kan deelnemen.

Sonja Willems is projectleider bij Beeldenwereld: 'Het belangrijkste doel van de Wijkreporters is dat de kinderen er iets van

leren. Bijvoorbeeld presenteren voor de camera, het bedenken van een verhaallijn of het interviewen van een onbekende. En we hopen dat er door het project vooral ook veel mooie ontmoetingen in de wijk ontstaan.'

De wijkreportages gaan eind juni in première tijdens een echt filmfestival, waarvoor alle wijkbewoners zijn uitgenodigd. In Lankforst vindt het filmfestival plaats op maandag 24 juni, vanaf 14.30 uur op de Nutsschool. En in Tolhuis op vrijdag 28 juni, vanaf 15.30 uur, bij Kinderwerk Dukenburg (Tolhuis 44-50). De toegang is gratis.

De wijkreporters zijn te volgen op Facebook (www.facebook.nl/wijkreporters) en Instagram #dewijkreporters.

Voor dit project werkt Beeldenwereld samen met de Lindenberg en Bindkracht10. Financieel is het mede mogelijk gemaakt door het Fonds voor Cultuurparticipatie en stichting Beide Weeshuizen.

Tekst: Sonja Willems

Foto's: collectie Beeldenwereld

Groepsfoto Wijkreporters Lankforst

Scoutingkamp HIT Mook

Tijdens het Paasweekend was er op het Scoutingkampeerterrein St. Walrick en omgeving bij Nijmegen een groot Scoutingkamp HIT Mook. Tijdens dit weekend waren er verschillende kleine kampen met rond de dertig deelnemers waar voor ieders interesse wat te doen was. Een greep uit de kampen: bushcraft, van alles met houtvuur, gamen, zeilen, zelf een vlot maken en er op kamperen, maar ook een kamp dat van alles met luchtvaart doet of theater. Nieuw dit jaar was een paardrijdkamp. HIT Mook had ruim 850 deelnemers.

Niet alleen rondom Nijmegen zijn deze kampen met Pasen maar door heel Nederland. HIT staat voor Hikes, Interessekampen en Trappersexpedities.

Tekst: Arthur de Jonge
Foto's: Arthur de Jonge, Robin Tijsen, Anika Plaat, Pascal Vleugels en Merel Leys

Punt van de boog in de pijler van de Waalbrug

De Waalbrug

Vandaag de dag zijn we met zo'n 187.000 Nijmegenaren. Hoewel we allemaal wel een wat andere smaak hebben, zijn de meesten van ons trots op de Vierdaagse, de Vierdaagsefeesten en de vele andere evenementen. De Stevenskerk en -toren zijn ons gezamenlijke bezit en de Grote Markt is een van de mooiste plekjes van de stad. We koesteren onze 2000 jaar oude geschiedenis. Een gevoel van thuis komen kan ons overspoelen wanneer we over de Waalbrug terugkeren van het werk, een dagje uit of van vakantie.

Over dat laatste zat ik te bedenken: Hoe komt dat nou dat de Waalbrug zo'n uitwerking op ons heeft? Het kan niet zijn omdat hij goed in de verf zit. Maar wat dan wel?

Is het vanwege het mooie uitzicht op de Ooijpolder en de Benedenstad, het feit dat de koffie thuis wacht of toch de brug zelf? Ik denk de combinatie. Maar de brug zelf fluit een mooi partijtje mee. 'Ergens' voelt hij uniek

en daarom eigen, vertrouwd. Onze brug, mooier dan al die andere. Wat is daarvan de reden?

De Waalbrug is een van de vele bruggen die in de eerste helft van de twintigste eeuw zijn gebouwd, toen de auto aan een opmars begon en er meer rivierverbindingen nodig waren. Hij was een van de boogbruggen, naast die van bijvoorbeeld Vianen (Lek) en Arnhem (Nederrijn).

In Nijmegen was Rijkswaterstaat er duidelijk op gebrand om flink uit te pakken. Hier zijn ingenieur P. Stelling, A.J. van der Steur en W.J.H. Harmsen voortvarend aan de slag te gaan. En kennelijk werd dat voor hen liefde op het eerste gezicht.

De ontwerpers van de Waalbrug hebben alle moeite gedaan om het zicht vanaf de brug op de omgeving optimaal te maken. Normaal zou je de boog, zoals bij verreweg de meeste boogbruggen, *op de pijlers* leggen. Maar het nadeel is dan, dat er tussen de uiteinden van de boog een spanband nodig is om hem in vorm te houden. En een spanband zou het uitzicht op de omgeving flink beperken.

Een paar jaar voordat onze brug werd ontworpen, in 1932, werd in Australië de Sydney Harbour Bridge in gebruik genomen. Daar zit de boog *tussen de pijlers geklemd*. Op die manier is er geen spanband nodig om hem in vorm te houden.

Dat was ook de oplossing die Rijkswaterstaat hier in Nijmegen koos. Als een van de eerste ter wereld werd de boog niet op, maar *in* de pijler gelegd, met hetzelfde effect als in Sydney: de boogvorm blijft, ingeklemd tussen de pijlers, ook zonder spanband behouden. Zo heb je een vrij uitzicht op de Ooij, de stuw wal en de Benedenstad. Bovendien kwam de rijbaan *in* de boog te hangen (halfhoog gelegen rijdek) waardoor onze brug zich mooi in zijn omgeving voegt. En als extraatje: de boog, van boven breed, wordt gaandeweg steeds smaller, totdat hij in een punt in de pijler verdwijnt. Dat geeft hem zijn slanke uiterlijk. Zo werkt alles mee om van onze Waalbrug een van de mooiste van ons land te maken.

Na de opknapbeurt van 2019/2020 kan hij weer tientallen jaren mee.

Nou nog een likje verf en Rijkswaterstaat kan hier wat dit betreft in ieder geval geen kwaad meer doen.

Tekst en foto's Waalbrug: Hans van Meteren

John Frostbrug in Arnhem (Foto: Jan van Galen)

Sydney Harbour Bridge (Foto: Dietmar Rabich)

Liften

Stel, je bent bewoner met tig jaren Dukenburg achter je. Je maakte het 30-, 40- en 50-jarig stadsdeelbestaan mee. Dukenburg dendert intussen door naar de zestig. Zodoende telt de grote Nijmeegse wijk, de huizenzee van Zwanenveld tot en met Weezenhof, ook een leger aan zestigplussers. Menig echtpaar of alleen-gaande pensionad@ loopt zelfs kans op een verjaardagstaart met tachtig kaarsjes. Opnieuw tijd voor een feestje, als het niet zo was dat al deze senioren één zorg delen: hoe lang kan ik hier blijven wonen? En: waar moet dat heen als ik de trap niet meer kan gebruiken? De bungalows/bungalettes zijn te tellen, flatwoningen zijn er wel, maar niet aantrekkelijk voor mensen met een eengezinswoning. Waarvan de grotere in bijvoorbeeld Tolhuis de één na de ander verkamerd worden. Tot zes studio's aan toe. Wie komen daar dan in? 'Studerende dochter met een handjevol medestudenten', zoals de nieuwe eigenaar vertelde? Sowie-so geen oplossing voor gepensioneerden. Andere huizen met minder ruimte worden bewoond door iemand beneden en een ander op de etage, om de doorgaans hoge huur te kunnen opbrengen. In de zorgwereld werkt men met deze *deeltijdverblijven*. Deze term heeft niets te maken met mensen die geen voltijdbaas hebben, maar geeft mensen de mogelijkheid ergens tijde-

lijk te verblijven. Ook in Dukenburg ingevoerd en alweer niets voor grootouders; dit lost hun probleem niet op. Toch is er licht aan de horizon. Een eerste mogelijkheid kan zijn om in de vele doodlopende straten in met name Weezen(bloemkool)- hier en daar een Knarrenhof* te realiseren. Ouderen die er al wonen, krijgen andere senioren als buur en er worden simpele maar noodzakelijke voorzieningen geboden. Er komt nieuwe groenaanplant om het hofje gezellig aan te kleden. Je kunt in de binnentuin elkaar ontmoeten en zorgen delen: noaberschap. Mogelijkheid twee, wat minder dromerig, realistischer misschien: voor huizen met één, twee of meer trappen – die zijn er – vallen de aanbieders van trapliften over elkaar heen. Neem de moeite hierover informatie in te winnen, want die ontwikkeling staat niet stil. Zit als het ware in de lift. En dat kan een Dukenburger ook overkomen, als die niet kiest voor een stoeltje aan een rail als trapeuning, maar voor een echte lift in huis. Betaalbaar en in minder dan geen tijd geplaatst in het huis waarin je dolgraag die tachtig of zelfs negentig kaarsjes wil uitblazen. Dát zal wel enige tijd en moeite kosten. Een traplift kan overigens mogelijk vergoed worden via de WMO. Info: Stip of de gemeente.

* Knarrenhof is (niet) hetzelfde als een Begijnhofje; deelt (wel) het principe *onder ons*.

Vordenloop

Begin maart jongstleden was er in Vorden de jaarlijkse *Achtkastelenloop*. Vorden is inderdaad acht prachtige buitenhuizen rijk. In eentje ervan zit het gemeentehuis, waar menig bruidspaar op de trappen poseerde/poseert. Er werkte ooit in die sprookjeshuizen een leger aan charmante Vordense jongedames, allemaal zussen. De één was gouvernante, de andere privélerares, een derde moest *assepoetsen*, net als in echte sprookjes. De zussen liepen de *Achtkastelenroute* nooit mee, want die is jonger. De zussen zijn er ook niet allemaal meer; de overgebleven ouwe jongedames zijn intussen oma tot en met overgrootmoeder geworden. Waar moet dit verhaal eigenlijk naar toe? O ja, dat is ook zo, dit jaar maakte de medailleleverancier van de Vordenloop een foutje. Een foutje? Een giga blunder! Massaal stond op de plakken en hier en daar ook in de media een nieuwe naam: *Achtkastelenloop*. Lees het nog eens hardop: 'Acht-kastelenloop.' Lichte paniek overviel de organi-

De Wiersse

De acht buitenhuizen/kastelen in Vorden zijn:

1. *Huis Vorden* uit 1315, sinds 2004 huwelijkslocatie.
2. *Kasteel Hackfort*, gebouwd in 1324, sinds 2022 opgedeeld in appartementen.
3. *Den Bramel*, voor het eerst vermeld in 1396, laatste restauratie uit 1720-1726.
4. *De Kieftskamp* in 1776 opgetrokken in Lodewijk XVI-stijl werd vorige eeuw uitgebreid.
5. *De Wildenborch* is een voormalige havelate uit ongeveer 1372. Aan dit gebouw kleefte veel geschiedenis.
6. *De Wiersse* voor het eerst genoemd in

Huis Vorden

satie, die drijft op vrijwilligers, maar een geniale oplossing kwam als geroepen. Geen nieuwe bestelling met de juiste naam, geen rectificaties in de plaatselijke *Gelderlander*, maar: 'We zetten langs de route gewoon acht kasten neer.' De loop langs kasten en muren werd een daverend succes, misschien wordt het op deze manier nog eens dunnetjes overgedaan? De *Achtkastelen-route* is te vergelijken met de *Elfstedentocht*. Je kunt het tracé ook fietsen of wandelen.

Het Medler

1288. In 1925 verbouwingen ondergaan. Bekend om de prachtige tuinen, die tussen mei en oktober te bewonderen zijn.
7. *Onstein*, in Lodewijk XIV-stijl van oorsprong. Is inmiddels in bezit van Hans Melchers (denk aan zijn musea MORE in Gorsel en Ruurlo (kasteel)).
8. *Het Medler*, een uit de zeventiende eeuw daterend herenhuis is meermaals verbouwd.

Maar er zijn veel meer kastelen en landgoederen in de wijde omgeving. De plaatselijke toeristenbureaus verstrekken dolgraag nuttige informatie. En er is internet.

Toekomstzorg

Niet via sociale media, maar door betrouwbaar kranten- en radio/tv-nieuws kwamen vorig jaar enkele babygeboorten groot in het nieuws. Twee meisjes zagen kort na elkaar op bijzondere wijze het levenslicht. Tuurlijk, er komen dagelijks, elk uur, misschien wel iedere minuut baby's ter wereld, ook in ons kikkerlandje. Van Arnemuiden tot Zutphen, om twee willekeurige plaatsnamen in Nederland te noemen. Die geboorteplaatsen worden vermeld in paspoorten. Eerst in die van ouder/verzorger, later op een eigen identiteitsbewijs. Of is dat protocol intussen veranderd, tegelijk met de keuze voor baby's achternaam? Wie het weet, mag het mailen. Maar wat als de boelingen van hierboven werden gebaard op de snelweg? In een file vanwege een eerdere aanrijding op één of beide rijstroken. Wat wordt dan genoteerd als plaats van geboorte? Want snelweggeboorten komen dikwijls voor; in de toekomst mogelijk steeds vaker. Kraamafdelingen zoals die van het Gelre ziekenhuis in Zutphen staan op de rol te verdwijnen. Een Achterhoekse gepensioneerde huisarts maakte zich publiekelijk ernstige zorgen om haar zwangere dochter. De oma-in-wording rekende al op zorgen, zelfs bij een thuisbevalling, want dat is mogelijk de beste oplossing. Omdat echter voor sommige bevallingen een ziekenhuis noodzakelijk is, krijg je meer verkeersstromen van hoogzwangere

dames onderweg naar een verre kraamkamer. En dan is die weg ellendig lang, zeker bij filevorming een horde. Dus als de nieuwe wereldburger niet kan wachten en er in de autorij ingegrepen moet worden, vliegt er dan een drone met sleeptekst over het blik met de vraag: 'Staat er een verloskundige (m/v/x) in de rij?' Vergelijk: 'Is er een dokter in de zaal?' En hoe zijn politiemensen opgewassen tegen een EHBbevalling? Ook hier de opmerking: wie het weet mag het mailen. Eén moeder en babydochter werden overigens geholpen vóór een tankstation. Die ook steeds meer onbemand raken, dus daarvan kun je geen beschuit met muisjes verwachten. Wel ontstond het idee om drive-in-kraamklinieken in te richten langs de meest filegevoelige snelwegen. Stel dat er een meerling wordt geboren, dan worden er pas echt onrust en zorgen gebaard. Dat moet je toch niet willen. De snelwegbabies – nog een ideetje – kunnen op termijn een clubje gaan vormen en tijdens een bijeenkomst uitwisselen welke snelweg de hunne was. 'Ik ben van de A73', hoor je dan. Een ander: 'Ik ook, wat leuk!' De ouders van deze kinderen gaven hun kroost wel normale namen. Eén meisje heet Amalia. Zij kreeg het dichtstbijzijnde snelwegbordje cadeau. Een ander kleintje heet Bente. Amalia betekent *inspanning in de strijd* en Bente is *gezegend*. Het is dat snelweg A3 nooit aangelegd is, anders was Adri[e] (uit Hadria/Italië) een inkoppertje voor de babynaam (m/v/x).

Dukenburg in stukjes

StAAD-SPECIAL

Pubquiz met quizmaster Pieter Monté

Ter afsluiting van het seizoen 2023-2024 organiseert StAAD-special op vrijdag 26 april een pubquiz.

Men wordt ingedeeld in teams van maximaal vijf personen. Alle vragen worden op een groot scherm geprojecteerd. De quiz bestaat uit twee keer drie rondes met elk tien vragen.

Na de eerste drie rondes treedt het StAAD-koor op met een drietal songs. Pieter geeft dan de goede antwoorden en maakt een tussenstand bekend.

Na de pauze volgen de volgende drie rondes van tien vragen.

De einduitslag komt na het tweede muzikale optreden van het StAAD-koor. Voor de winnaars is een leuke prijs beschikbaar.

Pieter Monté heeft inmiddels meer dan 150 quizen gemaakt. Hij presenteert pubquizen voor zeer diverse gezelschappen. De inhoud en de moeilijkheidsgraad worden afgestemd op de doelgroep.

De pubquiz wordt op vrijdag 26 april gehouden in Wijkcentrum Dukenburg in Meijhorst van 14.00 tot 16.00 uur, met een korte pauze. De zaal is geopend vanaf 13.30 uur. De toegang is gratis. U hoeft zich niet vooraf op te geven.

Tekst: Ben Stumpel

Foto: collectie Pieter Monté

VRIJHEIDSSOEP IN DUKENBURG

Op en rond 5 mei 2024 wordt voor alle bewoners van Dukenburg op verschillende locaties de *Vrijheidsoep* georganiseerd. Tijdens deze dagen worden we van soep voorzien door het Nationaal Comité 4 en 5 mei.

Het doel van de Vrijheidsoep is om met elkaar onze vrijheid te vieren, te praten over wat vrijheid voor ieder betekent en ons te realiseren dat vrijheid niet vanzelfsprekend is. De soep is bedoeld voor jong tot oud, ongeacht je afkomst of religie. Deelname is gratis.

Elkaar ontmoeten

Bovendien biedt het een mooie kans om andere wijkbewoners te ontmoeten en samen gezellig te lunchen. De (vegetarische) soep zal afhankelijk van de locatie aangevuld worden met brood, koffie/thee en wat lekkers. Helaas kunnen we geen rekening houden met dieetwensen. Wel kunnen we verklappen dat het een zeer lekker en verrassend recept is, samengesteld door een bekende Nederlandse chef-kok. Voor meer info over de soep en zijn ingrediënten kun je kijken op www.4en5mei.nl/vieren/vrijheidsmaaltijden.

Naast de soep zijn we momenteel nog druk bezig met het regelen van muziek of een interessante spreker. Op het moment van schrijven van dit bericht is de planning hiervoor echter nog niet rond.

Kom je ook? De Vrijheidsoep wordt op drie verschillende locaties aangeboden in Dukenburg:

- Zondag 5 mei Vrijheidsoep in wijkcentrum de Turf, Malvert 51-34. Start 12.00 uur, einde 14.00 uur. Vooraf aanmelden is niet nodig.
- Maandag 6 mei Vrijheidsoep in de Prins Mauritschool, Zwanenveld 25-24. Start 12.00 uur, einde 14.00 uur. Ook voor kinderen hebben we iets georganiseerd. Graag vooraf aanmelden bij Andrea Olfen van Bindkracht10 via telefoon 06 82 09 74 54 of andrea.olfen@bindkracht10.nl.
- Dinsdag 7 mei Vrijheidsoep in Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39. Start 12.30 uur, einde 13.00 uur. Vooraf aanmelden is niet nodig.

Voor vragen kun je contact opnemen met Andrea Olfen van Welzijnsorganisatie Bindkracht10 via telefoon 06 82 09 74 54 of andrea.olfen@bindkracht10.nl.

Tekst: Andrea Olfen. Foto: Nick Toet

KLETSKOPPEN FESTIVAL

Scholen in Dukenburg vieren taal en meertaligheid

Kletsoppen gaat on tour in Dukenburg! De komende maanden reist het team van Kletsoppen, het jaarlijkse taalfestival in bibliotheek Marienburg, langs zeven verschillende basisscholen in de wijk.

Tijdens *Kletsoppen Dukenburg* kunnen alle kinderen taalspelletjes komen spelen, leren over taal en taalheld worden. De tour wordt afgesloten met een grote finale.

Kletsoppen Festival

In februari vierde het Kletsoppen Festival zijn vijfde verjaardag in bibliotheek Marienburg. Tijdens dit festival vieren onderzoekers van de Radboud Universiteit en het Max Planck Instituut taal en meertaligheid. Kinderen van 2 tot en met 12 jaar en hun (groot)ouders leren op een speelse manier hoe taal werkt. Naast allerlei taalspelletjes en -experimenten, zijn er verschillende voorstellingen en workshops over taal. Dit voorjaar gaat het festival on tour en komt Kletsoppen op zeven verschillende basisscholen in Dukenburg.

Kletsoppen Dukenburg

Een taalfestival op je eigen school! De activiteiten vinden plaats op woensdagmiddagen van 15.00 tot 17.00, de toegang is gratis en alle kinderen uit Dukenburg zijn overal welkom. De volgende scholen worden gezocht:

- 24 april – Brede School De Aldenhove (Aldenhof 60-01, Nijmegen)
- 15 mei – Brede School Prins Maurits (Zwanenveld 25-24, Nijmegen)
- 22 mei – Nutsschool Lankforst (Lankforst 23-48, Nijmegen)

- 12 juni – Brede School De Meiboom (Meijhorst 29-58, Nijmegen)
- 19 juni – Montessorischool Dukenburg (Malvert 73-73, Nijmegen)

Bij het uitkomen van deze Dukenburger hebben de taalfestivals op Brede School de Dukendonck en Prins Clausschool al plaatsgevonden.

De tour wordt afgesloten met een groot eindevenement op 26 juni, op een nog nader te bepalen locatie in Dukenburg.

Subsidie School en Omgeving

Conexus scholen in Dukenburg hebben in samenwerking met Bindkracht10 ervoor gekozen om de krachten te bundelen door een gebiedsgerichte activiteitenreeks te faciliteren, voor alle kinderen in de leeftijd van 4 tot 7 jaar in Dukenburg. Juist omdat taalontwikkeling extra aandacht vraagt om de kansen voor de kinderen te vergroten. De activiteiten van Kletsoppen Dukenburg kunnen worden gerealiseerd dankzij subsidie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het subsidieprogramma School en Omgeving heeft als doel om kansengelijkheid onder kinderen en jongeren te vergroten door tijdens hun basisen middelbareschooltijd extra activiteiten aan te bieden.

Kletsoppen is een samenwerking tussen de Radboud Universiteit en het Max Planck Instituut voor Psycholinguïstiek. Kijk voor meer informatie op kletsoppenfestival.nl

Tekst: Pim Franssen en Sabine Bootsma

Foto: Marcel Krijgsman

DE DOEKENBORG

Toekomst nog steeds ongewis

In de vorige Dukenburger berichtten wij dat de plannen voor nieuwbouw op de locatie *de Doekenborg* in Aldenhof zijn geschrapt.

Pogingen om meer te weten te komen over het vervolg hebben nog niets opgeleverd. Pandeigenaar Woonzorg Nederland en de gemeente Nijmegen verwijzen naar elkaar, en komen niet verder dan de constatering dat ze met elkaar in overleg zijn.

We spraken een van de zes bewoners, die nu *anti-kraak* in het kolossale gebouw wonen. Hij kon ook nog niet veel meer vertellen, behalve dat hij verwachtte er nog wel een tijdje te zullen kunnen wonen. Dat wonen gebeurt dan in het lagere deel van het pand, boven de keuken. De woontoren die op de foto staat is helemaal leeg en afgesloten. De aanleunwoningen naast het pand worden nog wel (anti-kraak) bewoond.

Inmiddels heeft de gemeenteraadsfractie van de SP schriftelijke vragen gesteld aan het college van Burgemeester en Wethouders over het al lang leegstaande wooncomplex. We houden u op de hoogte.

Tekst en foto: Toine van Bergen

KOM BUURTEN IN DE ONTMOETINGSKERK

Klaasmarkt

Inzameldata

Om op zaterdag 12 oktober een mooie markt neer te zetten, hebben we goede tweedehands spullen nodig. U kunt deze weer aanbieden op de inzamelzaterdag: *20 april, 25 mei en 15 juni tussen 11.00 en 13.00 uur bij de Ontmoetingskerk.*

Klaaswinkeltje

Als u in de buurt bent, loop gerust de Ontmoetingskerk binnen om rond te snuffelen in het Klaaswinkeltje. Naast allerlei goede en goedkope gebruiksvoorwerpen

vindt u er ook sieraden, religieuze artikelen en boeken.

Opslagruimte en medewerkers

We hebben behoefte aan meer opslagruimte en ook medewerkers door het jaar of op en rond de Klaasmarkt kunnen we goed gebruiken. Aanmelden kan via klaasmarktdukenburg@gmail.com.

Save the date: 1 juni

Waalzinnig festival wijkeditie Dukenburg

Het Waalzinnig festival strijkt op 29 en 30 juni 2024 neer in hartje Nijmegen. Met optredens op het Mariënburglein en in de theaterzalen van LUX. Exposities en intieme performances in de bibliotheek en in gesprek met de levende boeken van The Living Library.

Hieraan vooraf gaat een aantal wijkedities waar je ook volop art inclusive kunt ontdekken. Op zaterdagmiddag 1 juni komt het festival in en rond de Ontmoetingskerk zorgen voor een gezellige middag met diverse optredens.

Tevens is er een boekenmarkt en gelegenheid om elkaar informeel in de Ontmoetingstuin te ontmoeten. Het definitieve programma komt in

de volgende Dukenburger en op www.waalzinnigfestival.nl en www.ontmoetingskerk.net. Wil je zelf aansluiten met een optreden of anderszins meedoen, laat het weten via secretariaat@ontmoetingskerk.net.

Voorjaarsprogramma

Pelgrimeren zonder (ver) op reis te gaan

Sommige mensen lopen of fietsen naar Santiago of gaan naar andere pelgrimsoorden. In het voorjaarsprogramma in de Ontmoetingskerk is er de mogelijkheid om juist dichtbij huis de rust en bezinning te ontdekken die pelgrimeren je kan geven.

Er zijn twee wandelingen rondom Nijmegen op Hemelvaartsdag 9 mei. Tussen 12 en 19 mei hoeft je niet naar de Waalkade om een labyrint te lopen: dat kan ook op het kerkplein. Op dinsdag 14 mei van 11 tot 12 uur met begeleiding. Woensdag 24 april is de inspiratie van het Schotse pelgrimsoord Iona te ontdekken. 18 uur start maaltijd met verhaal van een pelgrim (opgeven gewenst), 19.30 uur Ionaviering.

Inspiratie uit Lourdes is er op dinsdagmiddag 7 mei tussen 15 en 17 uur met Mariaviering en verhaal van een pelgrim. De muzikale pelgrimsreis van 18 april is nog na te kijken via beelduitzending op www.ontmoetingskerk.net (ook voor meer info).

Ontmoetingstuin weer volop in bloei

Kom weer lekker genieten van de bloemen, rust en poëzie in de Ontmoetingstuin in Meijhorst (naast de Ontmoetingskerk) Op één van de bankjes in de zon is het een mooie prachtige plek om te zijn. Toegang gratis.

Tekst: Joska van der Meer

Illustraties: collectie Ontmoetingskerk

NIEUWE CREATIEVE ACTIVITEITEN IN LINDENBERG ALDENHOF

De Lindenberg Aldenhof heeft alweer iets nieuws. Na de succesvolle start van de muziekvoorstellingen *Podium 1390* in de theaterzaal kunnen Dukenburgers hun creatieve talenten gaan ontdekken. Uw redacteur sprak met Lotte Wijfje van het cultureel centrum voor nadere informatie.

De locatie Aldenhof gaat, mede dankzij ondersteuning door de gemeente Nijmegen, een *creatieve werkplaats* organiseren. Op dinsdagen in de ochtend voor volwassenen van 10 tot 12 uur. En op dinsdagmiddagen van 14.30 tot 16.30 uur kunnen kinderen er terecht. Er is begeleiding aanwezig en er kan gewerkt worden met verschillende materialen. Je kunt aan de slag met schilderen, tekenen, potten bakken, of misschien wel iets van hout maken. 'Heb je nog andere ideeën? Die kunnen altijd besproken worden met de begeleider. We kijken gewoon wat mogelijk is', vertelt Lotte.

Wat de jeugdactiviteiten betreft is al contact gelegd met basisscholen. Het tijdstip is zo gekozen dat kinderen er zich na afloop van de lesdag nog twee uurtjes creatief kunnen uitleven.

Op vrijdagmiddagen van 16.00 tot 17.30 uur is er voor volwassenen de mogelijkheid om 'zingend het weekend in te gaan.' Een zangkoor waarbij de deelnemers zelf kunnen aangeven wat voor soort liedjes hen leuk lijkt om mee aan de slag te gaan.

Kinderbouwdorp Duuk 2023 in Lindenberg Aldenhof

De gratis inloopactiviteiten zijn vooral bedoeld om buurtbewoners over de drempel te helpen en ervaring op te laten doen. En de Lindenberg in Aldenhof opnieuw te leren kennen als een plek waar leuke creatieve dingen gebeuren. Gestart is in de week van 2 april. Bij het aanbreken van de zomervakantie wordt de balans opgemaakt.

In het verleden waren er ook al eens cursussen beeldende vorming voor volwassenen. Maar dat was al jarenlang niet meer het geval. Het betekent feitelijk nu dus een herstart. Lotte Wijfje: 'De kans is zeker bij succes groot dat dit blijvende nieuwe activiteiten worden. We

willen vooral goed kijken wat de buurtbewoners leuk vinden en wat bij ze past qua vorm en moment. En er gaat binnenkort nog meer gebeuren in de locatie Aldenhof.'

Ze geeft aan dat, evenals het wijkplatform, ook de Lindenberg het belangrijk vindt dat Aldenhof een betere busverbinding krijgt: 'Nu is het in de avonden en op zon- en feestdagen wat dat betreft nog behelpen om hier te komen. We vinden het belangrijk dat we gemakkelijk bereikbaar zijn voor iedereen. Met welk vervoermiddel je ook komt.'

Tekst: Toine van Bergen. Foto: Mike Wiering

NIEUWE BOMEN IN WEEZENHOF

Het waren mooie bomen bij de hoogbouw in Weezenhof maar na de storm in februari 2022 en aantasting door ziektes moesten ze helaas het veld ruimen. Nu zijn er nieuwe geplant langs de 41^e tot en met de 47^e straat Weezenhof. Het zal wel even duren voordat het *kale* weg is.

Tekst en foto: Peter Saras

ER GEBEURT IETS IN TOLHUIS

Op 26 januari vond in Creatief Centrum Nijmegen-Zuid een nieuwjaarsbijeenkomst plaats voor de bewoners van Tolhuis met als thema *Er gebeurt iets in Tolhuis*. Tijdens deze bijeenkomst kregen de bewoners de kans om te ontdekken wat er allemaal te doen is in Tolhuis en om in gesprek te gaan met de mensen die hier actief zijn.

Naast dat bewoners informatie konden krijgen over deze initiatieven, was er ook ruimte voor hun eigen input. Wat missen zij nog in Tolhuis? Wat zouden ze graag willen zien? Dit waren belangrijke vragen die tijdens de bijeenkomst aan bod kwamen.

Het doel van deze bijeenkomst was om bewoners bekend te maken met alles wat Tolhuis te bieden heeft en om hen de mogelijkheid te geven om hun wensen kenbaar te maken. Op deze manier wordt er gestreefd naar een levendige en betrokken gemeenschap waarin iedereen zich gehoord en gezien voelt.

Het creatief centrum is een plek waar bewoners hun creativiteit kunnen uiten en nieuwe hobby's kunnen ontdekken. Of het nu gaat om schilderen, pottenbakken of houtbewerking, er is voor ieder wat wils. Het centrum biedt tevens diverse workshops aan, waarbij mensen de kans krijgen om nieuwe vaardigheden te leren en hun horizon te verbreden.

Stichting Liz speelt een belangrijke rol in de zorg voor kinderen en jongeren met een

beperking. Met hun dagbehandeling bieden zij ondersteuning en activiteiten die aansluiten bij de behoeften van deze doelgroep. Op deze manier dragen zij bij aan een inclusieve samenleving waarin iedereen gelijke kansen krijgt.

Fysiotherapie Dukenburg slaat de handen ineen met een Fysiotherapeut/lifestylecoach en wandelcoach om senioren in beweging te brengen. Wandelen is niet alleen goed voor de fysieke gezondheid, maar ook voor het welzijn en sociale contacten van ouderen. Door samen te wandelen wordt gestimuleerd om actief te blijven en tegelijkertijd nieuwe mensen te leren kennen.

Het *Repair Café* is een initiatief dat draait om duurzaamheid en gemeenschapszin. Mensen kunnen hier terecht met kapotte spullen die ze graag willen laten repareren in plaats van weg te gooien. Dit bevordert niet alleen het hergebruik van materialen, maar ook de onderlinge verbondenheid tussen buurtgenoten.

WijkMakerij speelt een belangrijke rol in het verbinden van bewoners binnen Tolhuis. Zij organiseren diverse activiteiten en evenementen waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en samenwerken. Op deze manier wordt gewerkt aan een hechte gemeenschap waarin iedereen zich thuis voelt.

De *Veilige Buurt-app* is een initiatief dat de veiligheid in Tolhuis bevordert. Met behulp van deze app kunnen bewoners eenvoudig contact leggen met elkaar en meldingen maken

van verdachte situaties. Het draagt bij aan een gevoel van veiligheid en saamhorigheid binnen de buurt.

Vanuit *Bindkracht10* was opbouwwerker Pieter Pelser aanwezig om met de aanwezigen in gesprek te gaan over wat er speelt en leeft in de buurt en samen na te denken over nieuwe initiatieven en het versterken van bestaande initiatieven. *Bindkracht10* is de welzijnsorganisatie in Nijmegen die naast het opbouwwerk ook ondersteuning biedt met de Stip, Hulp bij geldzaken, kindwerk en jongerenwerk.

Al met al was de nieuwjaarsreceptie in het creatief centrum een geslaagde gelegenheid voor bewoners om kennis te maken met alle activiteiten en initiatieven die Tolhuis te bieden heeft. Door samen te komen, in gesprek te gaan en ideeën uit te wisselen, wordt er gewerkt aan een levendige en betrokken gemeenschap waarin iedereen zich gehoord voelt.

Door deze pilot-bijeenkomst weten we nu meer wat er leeft in de wijk en hoe we de volgende bijeenkomst breder kunnen maken. Daarom nodigen wij u als organisatie en bedrijf uit om aan te sluiten bij een volgende bijeenkomst.

Aanmelden en/of ideeën graag e-mailen naar tolhuisinbeweging@gmail.com.

Tekst Pieter Pelser en Marga de Wildt

Foto: Bindkracht10

PROGRAMMA BIBLIOTHEEK ZWANENVELD

OV-inlooppreekuur

Dinsdag 21 mei van 10.30 tot 12.00 uur

Heb je vragen over reizen met het openbaar vervoer? Kom dan naar het OV-inlooppreekuur in Bibliotheek Zwanenveld. Reizen met het openbaar vervoer is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Maar met hulp van ervaringsdeskundigen blijkt het makkelijker dan gedacht. Ervaren OV-ambassadeurs geven je tijdens het OV-inlooppreekuur uitleg, advies en tips over het reizen met trein of bus. Het OV-inlooppreekuur vindt iedere derde dinsdag van de maand plaats in Bibliotheek Zwanenveld.

Gezocht: kinderboeken in allerlei talen

Spreken jullie thuis een andere taal dan het Nederlands? Dan hebben jullie misschien wel allerlei kinderboeken in de taal van jouw moederland. Voorlezen in de moedertaal is goed voor de taalontwikkeling van kinderen. Daarom stimuleert de bibliotheek meertalig voorlezen. (Voor)lezen is een feest, in welke taal je dit ook doet. Binnenkort opent in Bibliotheek Zwanenveld de *World of Books*-boekenkast. Een soort minibieb met kinderboeken (0 tot 12 jaar) in allerlei talen. Je kunt er zelf boeken in zetten, maar ook uit meenemen. Help je mee om deze boekenkast te vullen? Bibliotheek Zwanenveld ontvangt graag zoveel mogelijk kinderboeken in andere talen, dus niet in het Nederlands. Geef jouw kinderboeken af bij de balie van Bibliotheek Zwanenveld en maak er iemand anders blij mee.

Tekst: Liz van Marcke, bibliotheek

Foto: Bibliotheek Gelderland Zuid

Informatiepunt Digitale Overheid

Iedere woensdag van 10.00 tot 12.00 uur

Steeds vaker moet je zaken online regelen via websites van de overheid. Zoals je rijbewijs verlengen, een nieuw paspoort aanvragen, verkeersboetes betalen en een uitkering aanvragen. Je kunt met al je vragen terecht bij het gratis informatiepunt in de bibliotheek. We helpen jou graag verder, of we verwijzen je door naar de juiste organisatie. Je bent welkom zonder afspraak en je hoeft geen lid te zijn van de bibliotheek.

Digitaal Café

Iedere woensdag van 10.00 tot 12.00 uur

Hier kun je terecht voor advies over allerlei zaken op digitaal gebied. Vrijwilligers zijn aanwezig om je te helpen en je vragen te

beantwoorden. Wel even je eigen tablet, smartphone of laptop meenemen. Je hoeft je niet aan te melden voor het Digitaal Café, maar kunt gewoon binnenlopen.

Vakantieworkshop Boekselen

Woensdag 1 mei van 14.00 tot 16.00 uur

Heb je wel eens gehoord van *Boekselen*? Op woensdag 1 mei kun je in Bibliotheek Zwanenveld zelf een Boeksel-creatie maken. Tijdens de workshop Boekselen leer je stap voor stap hoe je van een oud boek een kunstwerk maakt. Deze creatieve workshop is voor jong en oud. Kinderen vanaf 8 jaar zijn van harte welkom. Meedoen is gratis en voor materialen wordt gezorgd. We organiseren deze workshop samen met het Creatief Centrum Gelderland-Zuid. Aanmelden via obgz.op-shop.nl.

46^e STRAAT LANKFORST UIT DE STEIGERS

In de 46^e straat Lankforst zijn de steigers afgebroken van de zeven verdiepingen tellende nieuwbouw.

Dit woongebouw met 31 appartementen is in de plaats gekomen van een maisonnette-woonblok dat een jaar terug gesloopt is. De verwachting is dat de nieuwe bewoners in de zomer van dit jaar over de appartementen kunnen beschikken. Het woongebouw ligt bij het groen in Lankforst naast het Duckenburgpad en het Valckenaerpad en kijkt uit op het *Uilenbos*.

Tekst en foto: Peter Saras

GROENCAFÉ
23 APRIL
DINSDAG
19.30-21.30 UUR

INFORMATIE OVER
• GROEN
• NATUUR

INFORMATIE OVER
• ONTHOETINGEN
• GROENETUINEN
• BUURTTUINEN

INFORMATIE OVER
VIJVERS

PROGRAMMA:
OP 23 APRIL, VAN HALF 8 TOT HALF 10 IS ER HET GROEN CAFÉ IN HET WIKCENTRUM MEIJHORST. OM KWART VOOR 9 IS ER EEN GEZAMENLIJKE AFTRAP. NA DE AFTRAP KUNT U LANGS ALLE THEMA TAFELS. U BENT VAN HARTS MELDOP OP HET GROENCAFÉ.

LOCATIE:
WIKCENTRUM DUKENBURG
MEIJHORST 1039
4337 EP NIJMEGEN

CONTACT GEGEVENS:
DUKENBURGGROEN@GMAIL.COM
+316 5533777

Yuverta
BINGKRACHTIG
Dukenburg Groen

Gratis
activiteiten
in
Lindenberg
aldenhof

CREATIEVE WERKPLAATS VOOR VOLWASSENEN
VANAF 2 APRIL ELKE DINSDAG VAN 10 TOT 12 UUR

CREATIEVE WERKPLAATS VOOR KINDEREN
VANAF 2 APRIL ELKE DINSDAG VAN 14.30 TOT 16.30 UUR

KOOR (VOOR VOLWASSENEN)
ZINGEND HET WEEKEND IN!
VANAF 5 APRIL ELKE VRIJDAG VAN 16.00 TOT 17.30 UUR

AANMELDEN IS NIET NODIG

LINDENBERG ALDENHOF | ALDENHOF 1390, NIJMEGEN
MEER WETEN? MAIL LOTTE: L.WIJFJE@DELINDENBERG.COM

NA ZOMER WEER CURSUSSEN

Burgerhulpverleners die bij een hartstilstand gaan reanimeren maken vaak het verschil tussen leven en dood. Voldoende hulpverleners in de wijken zijn cruciaal en die mogen er meer zijn.

Dukenburg stond en staat er met het aantal hulpverleners goed voor maar er is toch terugloop. Door ouderdom, verhuizen en gezondheidsproblemen zijn er mensen afgehaakt. Daarom gaat de stichting *AED Dukenburg* weer (gratis*) cursussen organiseren.

Ook de techniek staat niet stil

Maandag 18 maart 2024 waren de Nijmeegse AED-stichtingen door cardioloog Marc Brouwer uitgenodigd op een *denk*-avond over een nieuw detectiesysteem om een hartstilstand te melden. In dit geval een polsbandje dat de hartslag meet en dus ook of er geen hartslag is. Het bandje moet dan automatisch een melding geven aan het landelijk oproepsysteem *HartslagNu*. Maar hoe zal dat in de praktijk zijn? Komen er meer foutmeldingen en daarmee onnodige ambulanceritten? Hoe zeker is de locatiebepaling? Voor wie is het bandje bedoeld? Allemaal vragen waar nog geen of maar vaag antwoorden op zijn. Interessante vragen en ideeën die naar voren kwamen. Ook de betaalbaarheid, is het straks voor de beter gestelde in de maatschappij? Het bandje is er, de techniek is er, maar of het straks grootschalig gebruikt gaat worden voor dit doel is vooralsnog ongewis. Hoe dan ook, bij een melding zullen toch burgerhulpverleners op pad moeten. Drukken, drukken, drukken geeft Marc Brouwer aan. En hoe sneller men begint, hoe meer kans om een leven te redden.

Wil je ook burgerhulpverlener worden? De stichting AED Dukenburg gaat na de zomer weer basiscursussen geven. Deze zijn gratis voor bewoners van Dukenburg en Lindenholt*.

Aanmelden kan via de website www.aeddukenburg.nl onder cursussen > aanmelden.

Pas wanneer er voldoende aanmeldingen zijn krijgt men een oproep waarin men kan kiezen uit meerdere avonden. Tot nu toe zijn er nog te weinig aanmeldingen binnen voor nieuwe cursussen. De cursus wordt gegeven op één avond en duurt ongeveer 2½ uur. Voor inwoners van Dukenburg en Lindenholt bieden we de cursus gratis aan. De cursussen worden gegeven door NRR (Nederlandse Reanimatie Raad) gecertificeerde instructeurs.

*De cursussen zijn gratis voor bewoners die in de volgende postcodegebieden wonen: 6536, 6537, 6538, 6545 en 6546.

Tekst en foto: Peter Saras

DOE MEE AAN COLLAGE VAN DE STAD 2024

Wil jij meehelpen om een zo compleet mogelijk beeld van de stad samen te stellen? Zondag 21 april kan dat. Het kost je één minuut en is gratis.

Alle Nijmegenaren worden namelijk uitgenodigd om op zondag 21 april een foto van de stad te maken vanuit hun eigen voordeur, en deze in te sturen. Al deze foto's samen vormen één beeld van Nijmegen anno 2024. Dit jaar maken we voor het vijfde jaar een *Collage van de stad*, waardoor veranderingen in de stad van de afgelopen jaren aan het licht komen.

Op een zondag in april tijdens de eerste corona-lockdown begonnen Besiendershuis en het Regionaal Archief Nijmegen (RAN) met dit initiatief, met als doel om over de jaren heen de geleidelijke en minder geleidelijke veranderingen in de stad zichtbaar te maken. Daarvoor is het van belang dat ieder jaar zoveel mogelijk foto's worden gemaakt vanuit heel de stad, dit jaar dus op zondag 21 april. De eerdere collages zijn te zien op de websites van het Besiendershuis (www.besiendershuis.com) én de historische atlas van het RAN (www.regionaalarchiefnijmegen.nl).

Nijmegen is méér dan het centrum

Als er iets is wat de collage duidelijk maakt, is dat Nijmegen méér is dan alleen het centrum. Vanuit alle wijken van de stad worden foto's ingestuurd. Allemaal geven ze een blik op Nijmegen vanuit een ander perspectief. Om de collage in alle hoeken van de stad onder de aandacht te brengen, krijgt één straat dit jaar bijzondere aandacht. De

focusstraat dit jaar is de Hatertseweg. Vorig jaar woonde ongeveer 1 procent van de deelnemers aan de collage in deze straat. Kunnen we het aantal deelnemers op de Hatertseweg dit jaar vergroten?

Doe ook mee

Je doet mee aan de Collage van de stad door de volgende stappen te volgen:

1. Open op zondag 21 april je voordeur* en ga op de drempel staan.
2. Maak vanuit die positie een liggende foto (met een camera of je mobiele telefoon) recht vooruit naar buiten.
3. Stuur de foto in naar collagevandestad@gmail.com, onder vermelding van je adres (straatnaam, huisnummer en postcode). Door je foto in te sturen doe je afstand van de auteursrechten van je foto. Zonder adres plaatsen wij de foto niet.
4. (Optioneel) Deel je foto op social media met de hashtag #collagevandestad.

Je foto is te zien in de collage op de website van het Besiendershuis en wordt ter beschikking gesteld aan het Regionaal Archief Nijmegen. Alleen straatnaam en huisnummer worden bij de foto gedeeld, geen naam of andere persoonlijke gegevens. Alleen foto's die zijn gemaakt op 21 april 2024 worden meegenomen in de collage.

* Kies bij voorkeur de voordeur die naar buiten leidt. Dat mag bijvoorbeeld ook de voordeur van het appartementencomplex zijn waar je woont.

Tekst: Jade Kerste, Besiendershuis

Foto: collectie Besiendershuis

STADSLANDBOUW

Kop van Malden

12 mei (moederdag) OPEN DAG

Kom eens rondstruinen of -fietsen in het natuurgebied tussen Nijmegen (Hatert/Grootstal) en Malden.

Lekker buiten, en ook écht lekker:

- Kijk eens rond bij twee zelfoogst-tuinen waar je als je een abonnement neemt elke week je eigen groentes kunt komen oogsten (Het Heerlijke land en De Gelukkige Groentes).
- Voedselbos de Dassenhof waar je op woensdagmiddagen frambozen en ander fruit kunt komen plukken.
- Kiemkracht 64 met prachtige tuin en voedselbos en winkel en horeca en leuke cadeautjes.
- Twee voedselbossen die nog in ontwikkeling zijn (Werelds aan het fietspad en de Heerlijke Bosgaard op Landgoed Grootstal).
- De Appelboomgaard *Elshof* van de gemeente Heumen (alleen op de oogstdag in de herfst toegankelijk).
- Zelfbedieningswinkel *Pantry* (Grootstal).

Hier brengen we de voedseltransitie in praktijk. Geen bestrijdingsmiddelen of kunstmest. We laten de bodem zoveel mogelijk met rust zodat die zich kan herstellen. Doe mee aan de vergroening van de landbouw. Die middag zijn er ook activiteiten (rondleidingen, springkussen, voorlezen et cetera). Je kunt starten bij Grootstal (Grootstalselaan) of bij Kiemkracht (Hatertseweg Malden). Daar krijg je info en een plattegrondje. Zie tegen die tijd op de website www.stadslanbouwkopvanmalden.nl.

Tekst: Greet Goverde

Foto: collectie Kop van Malden

Duukjes

Duukjes zijn gratis, niet-commerciële advertenties voor lezers van de Dukenburger. Ook een advertentie plaatsen? Mail naar info@dedukenburger.nl.

Man, kom toch zingen!

Het enthousiaste Nijmeegs gemengd koor Voix-là bestaat al bijna 40 jaar en zingt een gevarieerd repertoire, van klassiek naar moderner en jazzy. Zeker sinds dirigent René Wolf onlangs zijn intrede deed, wordt er nieuwe muziek in dat laatste genre ingestudeerd. Helaas zijn de mannen in de loop der jaren erg in de minderheid geraakt, vandaar deze oproep aan bassen en tenoren om bij dit koor van zich te laten horen! Repetities zijn op woensdagavond van 20.15 tot 21.45 uur in het Oud Burgeren Gasthuis, Prof. Cornelissenstraat 2, Nijmegen. Wil je een keer sfeer komen proeven en meezingen of heb je vragen? Mail svp naar voixlanijmegen@gmail.com of bel José Velzeboer (sopraan), telefoonnummer: 06 30 16 58 19.

Nieuw Nijmeegs theater

De toneelgroep *Van Ernst naar Luim* gaat verder als *Nieuw Nijmeegs Theater*. In samenwerking met Vincentiusvereniging Nijmegen worden belangstellenden geattendeerd op de toneelvoorstelling *Wat flick je me nou*. Een zwarte komedie met een dun lijntje tussen armoede en rijkdom. Entreprijs 10 euro per persoon. Te bestellen via nieuwnijmeegstheater@hotmail.com. Locatie: De Lindenberg, Aldenhof 13.90. Aanvang 20.00 uur, einde circa 22.00 uur. Gespeeld wordt op 25 april en 2 mei.

Kom klaverjassen

Gitta Dekker gaat een nieuw klaverjasclubje in Dukenburg oprichten. Wil je meedoen? Bel 06 38 13 51 19.

Museum Kasteel Wijchen

Tot en met 28 september loopt een tentoonstelling over gewassen: *Gekruid – Pittige verhalen over planten*. Op 21 april sluit hierbij aan de *Middeleeuwse dag*. Vervolgens komt de jeugd extra aan bod. Met op 1 mei een kinderworkshop schilderen en op 11 mei een tweede leermoment *Cyanotypie – maak je eigen blauwdrukprint*. Wel van tevoren je deelname aanmelden. In de maanden mei en juni biedt het Museum Kasteel nog meer leuke ‘uitjes’ (www.museumwijchen.nl).

NU OOK IN DUKENBURG

Wil je ook een gezonder leefstijl maar weet je niet hoe je moet beginnen dan kan CoolL je helpen. Daarvoor kun je nu ook terecht in Dukenburg op verschillende locaties.

Maar wat is CoolL ?

CoolL staat voor Coaching op Leefstijl en wordt vergoed door de basisverzekering zonder dat het eigen risico wordt aangesproken.

Meer over CoolL

CoolL is niet het zoveelste dieet, maar het doet veel meer. Met behulp van je CoolL-coach ga je niet alleen met je voedingspatroon aan de slag, maar ook beweging, slaap en persoonlijke balans komen aan bod. Met persoonlijke balans bedoelen we stress, ontspanning en bijvoorbeeld ook positieve gezondheid. Het totale programma duurt twee jaar.

Je hebt één-op-één gesprekken met de coach en groepssessies met je coach en mede-deelnemers. Je volgt CoolL in een groep van maximaal 8 tot 12/15 deelnemers. De sessies vinden op locatie plaats en dus nu ook in Dukenburg.

Quotes van deelnemers

‘Achteraf gezien ben ik echt een ander mens geworden door CoolL. Ik maak veel bewuster voedingkeuzes, ik houd bij hoeveel calorieën ik binnen krijg, ik ben naast de sportschool meer gaan bewegen. Wandelen heb ik echt omarmd. Dat deed ik nooit en nu heb ik zelfs voor de Vierdaagse getraind!’
Norbert, 2023.

‘CoolL heeft me geleerd dat ik bewust kan kiezen. Als het nu even niet goed gaat, kan ik bewust de keuze maken om een bepaalde richting in te slaan. Bijvoorbeeld meer bewegen. En minder tussendoortjes. Ik hou van lekker en veel maar door bewustwording is dit in de hand te houden. Ik sport nu twee keer per week in een fysiopraktijk. Dit

is heel gezellig en iedereen komt om dezelfde reden. Ik zoek hierin zonder moeite mijn eigen weg en hierdoor voel ik me goed. Uiteindelijk ben ik dus voor mezelf gezondere keuzes in leefstijl gaan maken. Ik voel me energiever en fitter nu. Dat is echt het resultaat van CoolL.’ Esther, 2023.

‘Ik wist die eerste keer niet zo goed wat ik moest verwachten, het was helemaal nieuw voor mij. Waar ik vooral op hoopte, was dat ik positieve steun zou krijgen. In de medische wereld mag daar best wat meer aandacht voor zijn. Als zwaarlijvigen weten we vaak best wel dat we te dik zijn; we hebben eerder behoefte aan een helpende hand dan aan belerende opmerkingen.’

‘Zeg dat je behoefte hebt aan positieve hulp en dat CoolL dit kan bieden. Maar het is ook hard werken!’ Ton, 2023.

Wat kan je verwachten tijdens de CoolL-bijeenkomsten?

1. Je werkt samen met je CoolL-coach aan veranderingen in je leefstijl. Met je leefstijl bedoelen we voeding, bewegen, slaap, stress en ontspanning. De leefstijlcoach ondersteunt je om je gedrag te veranderen.
2. Je kijkt samen met je coach naar wat er nu al goed gaat.
3. Je stelt samen met je coach doelen op met bijpassende acties waar je in jouw eigen tempo aan gaat werken.
4. Je komt zelf in beweging, letterlijk en figuurlijk. De buurtsportcoach komt tijdens een bijeenkomst tips geven.

Wat verwachten we van jou?

Deelname aan CoolL is kosteloos maar niet vrijblijvend. Het is de bedoeling dat je bij alle sessies aanwezig bent en ook tussendoor aan de slag gaat met de doelen die je samen met je coach hebt opgesteld.

Waar kun je voor CoolL terecht in Dukenburg?

- Fysiotherapie Dukenburg:
Info@fysiotherapedukenburg.nl
- Profitt Diëtetiek & lifestylecoaching:
info@profit.nl
- Diëtistenpraktijk Noer:
info@dietiste-noer.nl

Tekst: Eric-Jan Ruijs

LOCATIE KASTEEL

Wij hebben opvang
plekjes vrij!

KINOP Kasteel is een
kleinschalig kinderdagverblijf
in huiselijke sfeer. Wij hebben
kleine groepjes, een aparte
babygroep, en een grote tuin

ZIJPENDAALSTRAAT 7, NIJMEGEN

OPVANGPLEKJES VRIJ

- Babygroep 0-1 jaar
- Dreumesgroep 1-2 jaar

MAAK EEN AFSPRAAK VOOR
EEN RONDLEIDING

BEL 024 378 93 48

CLEVERS ijsbar

NIJMEGEN-LINDENHOLT

Leuensbroek 1101 A
6546 XC Nijmegen-Lindenholt

Nieuwe Clevers ijsbar

Lindenholt heeft sinds kort een nieuwe ijsbar. Jessica Derks, een franchiseondernemer, heeft besloten om een *Clevers ijsbar* te starten in Winkelcentrum Leuvenbroek. Met haar passie voor ondernemen en liefde voor chocolade, zag Jessica een kans om hiermee iets speciaals toe te voegen aan dit mooie stadsdeel.

Een unieke plek voor koffie en ijs

Jessica: 'Ik merkte al een tijdje dat er interessante doelgroepen in de omgeving zijn. Wat ik echter miste was een plek waar mensen even konden ontspannen en genieten van een kopje koffie. Tegelijk zie ik ook potentieel in het openstellen van de zaak in de avonden. Naast ijs wil ik dus ook graag koffie aanbieden.'

Samenwerking met Clevers

Om deze plannen te verwezenlijken, ging Jessica op zoek naar een geschikte partner. 'Ik kwam uit bij Clevers, een bekende naam in de regio en ik heb toen contact gezocht om te kijken of er mogelijkheden waren voor een samenwerking. Hoewel ik aanvankelijk hoopte om samen te werken met mijn chocoladebedrijf, werd mij eerst gevraagd om bij Clevers een tijdje mee te draaien om te ervaren hoe het zou bevallen.'

Dit bleek al snel een goede beslissing te zijn, Jessica raakte buitengewoon enthousiast over het werken bij Clevers. Jessica: 'Ik liep een hele zomer mee en leerde alles over het bereiden van ijs en het belang van hygiëne in de ijsbar. Daarbij kregen mijn plannen voor mijn eigen zaak steeds vastere vormen en uiteindelijk heb ik besloten om te kiezen voor een Clevers ijsbar in Lindenholt.'

Een aanwinst

De keuze voor Lindenholt als locatie voor haar ijsbar was geen toeval. 'Ik zag veel potentieel in deze buurt met gratis parkeergelegenheid, drie scholen, een bedrijventerrein en een park waar mensen kunnen wandelen. Bovendien is er ook een oudere generatie die volop kan genieten van ijs en koffie. Ik zie deze zaak als een aanvulling in de wijk.' De reacties uit de omgeving zijn tot nu toe erg positief. Er zijn al veel sollicitaties binnengekomen. Jessica verwacht zo'n 22 medewerkers aan te nemen, voornamelijk jongeren met flexibele contracturen. Daarnaast zal er ook een team van vier vaste medewerkers zijn die afwisselend werken.

Ondersteuning vanuit Clevers

Jessica krijgt volop ondersteuning vanuit Clevers bij het opstarten van haar zaak. Een formulemanager zal haar begeleiden tijdens het inwerkproces en ervoor zorgen dat zij het beleid van Clevers goed uitdraagt. Daarnaast zal Jessica samen met deze formulemanager veel trainingen en opleidingen volgen om zichzelf en alle medewerkers verder te ontwikkelen.

Het ijs zelf wordt niet op locatie gemaakt maar in Grubbenvorst. Het ijs van Clevers is beroemd geworden in Noord-Limburg en ver daarbuiten. De ijsskoude creaties zijn letterlijk om je vingers bij af te likken en dat doen jury's van ijssvakwedstrijden dan ook vaak. De prijzenkast van Clevers is inmiddels goed gevuld.

Eigen identiteit

De Clevers ijsbar die geopend is, is een Clevers-concept dat iets kleinschaliger is dan de ijssalons. De ijsbar is het zusje van de ijssalon. Het interieur is fris en modern, met blauw-witte tinten die kenmerkend zijn voor de Clevers-ijsbarformule. Hoewel het bedrijf bekend staat

Jessica Derks samen met de eigenaar van Clevers, Joris Stappers

om hun uitgebreide assortiment aan ijs en verschillende smaken, richt de Lindenholtse ijsbar zich voornamelijk op de populaire smaken en ijscreaties. Dit maakt het mogelijk om klanten snel en efficiënt te bedienen, terwijl er toch genoeg keuze is voor iedereen. Jessica: 'De meeste vestigingen van Clevers zijn gerelateerd aan toeristische locaties. Waar wij veel van verwachten is de mogelijkheid om het ijs mee te nemen voor thuis. Hoe voor de hand liggend is het niet om na een gezellige barbecue even *om de hoek* wat heerlijke porties kwaliteitsijs op te halen.' zegt ze lachend.

Opening

De opening was op 19 april. Het interieur is gerenoveerd. Er wordt ook gekeken naar de mogelijkheid om een terras te creëren, maar hierover moet nog overleg plaatsvinden met de gemeente. Het doel is om echt iets toe te voegen aan de wijk en buurtbewoners een gezellige plek te bieden waar ze kunnen genieten van heerlijk ijs en goede koffie.

Een nieuwe stap als franchiseondernemer

Jessica is als ondernemer verantwoordelijk voor het runnen van de Clevers ijsbar in Lindenholt. 'Ik zal niet alleen bezig zijn met organiseren, maar ook actief meewerken in de zaak. Jawel, ook mijn man zal af en toe moeten ondersteunen in de avonden en weekenden, terwijl hij daar naast zijn eigen koffiebedrijf blijft runnen. Weet je, ik ben ervan overtuigd dat onze ijsbar een succes zal worden. De reacties zijn nu al buitengewoon positief, ook al vanwege het feit dat wij ons richten op de lokale gemeenschap en het een unieke eigen identiteit heeft.'

Tekst en foto: Gerard van Bruggen

Een Gedeelte Dag is een Goede Dag.

Deel de Dag

Voor senioren van 65+ in Nijmegen
U bent van harte welkom om te horen hoe wij de dag samen delen.
Neem contact op:

Telefoon: 088 - 00 171 21

E-mail: ouderenwerk@sterker.nl

Website: www.sterkerouderenwerk.nl

Adres: Meijhorst 7039, 6537 EP Nijmegen

Richt uw woning mooier in met Wennekers Nijmegen

WENNEKERS
NIJMEGEN

Groenestraat 2A Nijmegen
(hoek St. Annastraat)

T: (024) 356 01 04

E: info@wennekers-nijmegen.nl

Gordijnen, zonwering, vloeren ...en meer

www.wennekers-nijmegen.nl

Oeps.. foutje!

Dit zijn de gft-containermissers

Kattengrid

&

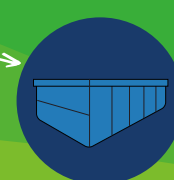
Uitwerpselen van dieren

Restafval

Hout

Grof afval

www.dar.nl/gft

Dar
...en 't is weer fris!

RIJWIELHUIS JANSSEN

SINDS 2023

De fietsenmaker van Dukenburg

Malvert 70-17
6538 DP Nijmegen
024-7855951
www.rijwielhuisjanssen.nl

Colofon

De Dukenburger is een onafhankelijk blad voor het stadsdeel Dukenburg. Het verschijnt negen keer per jaar en wordt gratis verspreid.

De Dukenburger is mede mogelijk gemaakt door de gemeente. Er is een bijdrage verkregen uit het budget wijkactiviteiten/bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

Adres

Zwanenveld 63-55, 6538 RP Nijmegen
Telefoon: 06 54 645 175
E-mail: info@dedukenburger.nl

Internet

www.dedukenburger.nl (voor actueel nieuws)
Twitter: @dukenburger

Redactie

René van Berlo (hoofdredacteur)
Toine van Bergen
Arthur de Jonge
Thijs de Leeuw
Hette Morriën
Ferdi Notten
Wil Rengers
Peter Saras

Foto's

Peter Saras
Arthur de Jonge
Jacqueline van den Boom (www.jvandenboom.com)
Ferdi Notten en anderen (zie bij de artikelen)

Vormgeving

René van Berlo

Vaste medewerkers

Jaap van der Bent
Marije Kljnsma
Peter van Kraaij
Guus Kroon
Joska van der Meer
Hans van Meteren
Jaap Mooi
Qader Shafiq
Wouter Slob
José Velzeboer
Gon van der Werff

Stichtingsbestuur

Ton Strik (voorzitter)
Qader Shafiq (secretaris)
Hans Veltmeijer (penningmeester)

Drukwerk

Drukkerij Hendrix, Peer
Opplage: 10.500 stuks

Bezorging

Op alle adressen in Dukenburg met uitzondering van de adressen met een NEE-NEE-sticker
Klachten over bezorging: info@dedukenburger.nl

Volgend nummer

Kopijsluiting: vrijdag 3 mei 2024
Verspreiding: vanaf vrijdag 24 mei 2024

Foto voorpagina

Wethouder duurzaamheid Tobias van Elferen in het Groene Huis van Tuincentrum Lindenholt
(Foto: Jacqueline van den Boom)

**STIP
DUKENBURG**
wijkcentrum Dukenburg

ma t/m vr
09.30-12.00 uur
di 13.30-15.30 uur

WWW.STIPNIJMEGEN.NL/DUKENBURG
@StipNijmegenDukenburg

de Dukenburger

Info magazine voor Dukenburg - 17^e jaargang nummer 3 - april 2024

Wethouder Tobias van Elferen

is verkrijgbaar bij:

Aldenhof: de Lindenberg.

Lankforst:

Gezondheidsplein Dukenburg.

Malvert: Jumbo, Rijwielhuis Janssen,

Meijhorst: Albert Heijn,

Ontmoetingskerk, Wijkcentrum

Dukenburg, Zwembad Dukenburg.

Staddijk:

Trainingscentrum Michi.

Tolhuis:

Creatief Centrum Nijmegen-Zuid.

Weezenhof: Cafeteria Çiçek Yeliz,

Huis van Weezenhof.

Zwanenveld: Albert Heijn,

Bibliotheek Zwanenveld, Primera, Pronk,

Duurzaam Wonen.

DUKENBURG

Fysiotherapie Dukenburg

Aldenhof 70-03
Weezenhof 55-16
Meijhorst 60-02
Zwanenveld 90-80 H
Tolhuis 33-09

Tel: 024-3441756
info@fysiotherapiedukenburg.nl
www.fysiotherapiedukenburg.nl

Orthodontistenpraktijk Dukenburg
voor kinderen en volwassenen

Trots
op je
lach

♥ Persoonlijke benadering

📅 Snel een afspraak

📍 Perfecte locatie

www.orthodukenburg.nl

024 3440837

HOMAN
MAKELAARDIJ

Woning verkopen?

Maak een **goede start** met
dé makelaar uit uw **eigen wijk**

024 - 3448 497

Zwanenveld 8403-D

homanmakelaardij.nl